

nt
naš tednik

Številka 42
Letnik 44
Cena 10,— šil.
(25,— SIT)

petek,
23. oktober 1992

Poština plačana
v gotovini

Celovec P.b.b.
Erscheinungsort
Klagenfurt/
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt/
Poštni urad
9020 Celovec

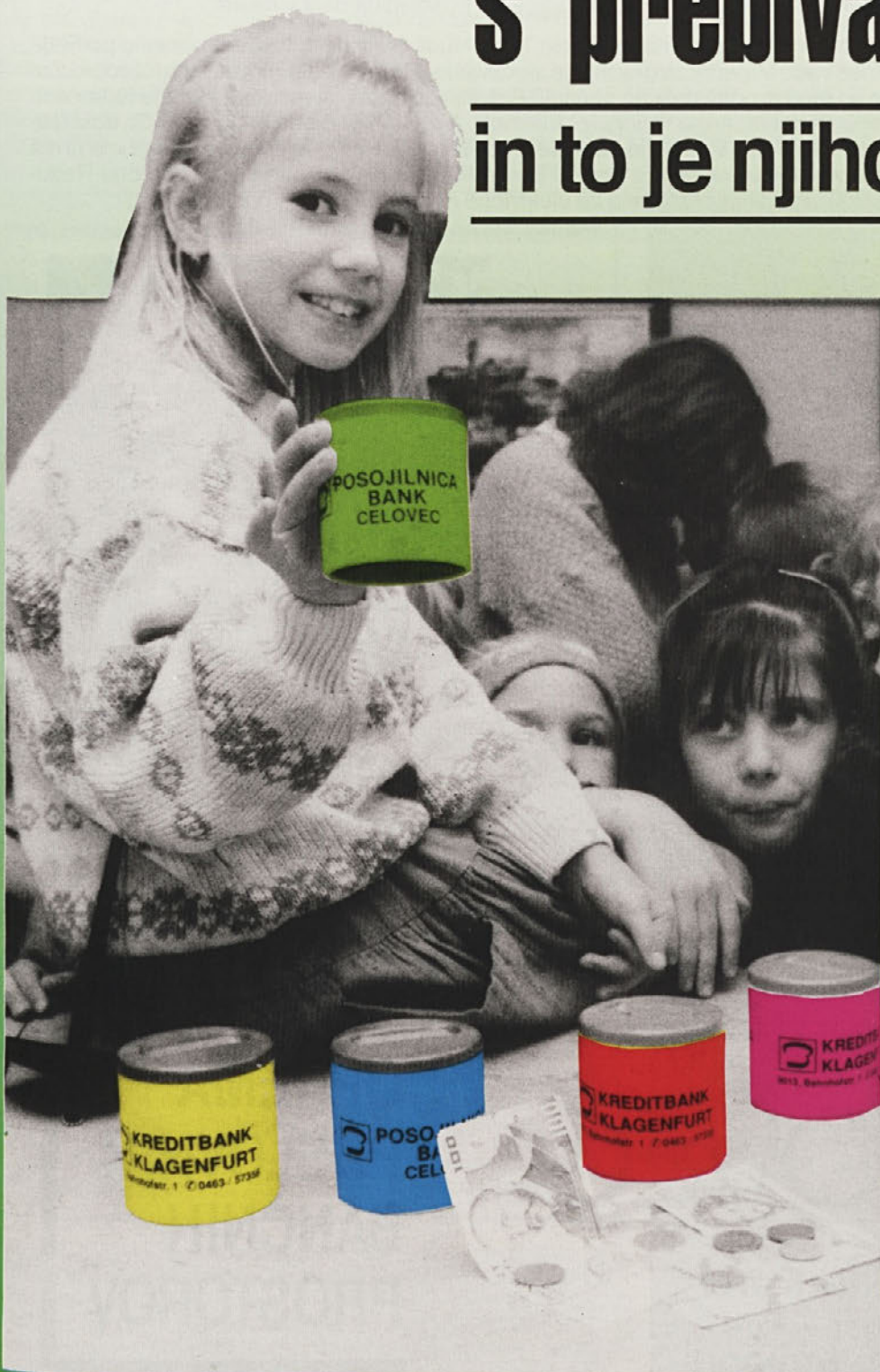
Zveza slovenskih zadrug pozitivno

zaključila poslovno leto 1991

Zadružne

strukture so globoko povezane s prebivalstvom —

in to je njihova prednost

Na občnem zboru Zveze slovenskih zadrug v Celovcu je predsednik Mihi Antonič ugotovil, da so bili rezultati v poslovnem letu 1991 dobri in da je Zveza slovenskih zadrug zopet lahko za beležila porast na skoraj vseh področjih. Kritično pa je Antonič ugotovil, da v zadnjih letih ni bilo mogoče zaposliti zadostnega števila domačega kvalificiranega kadra. Zato slovenska gospodarska podjetja že težko čakajo, da bodo v nekaj letih lahko pozdravila prve absolvente Dvojezične trgovske akademije.

Dalje na strani 6

POSOJILNICE VABIJO

Ta teden naše domače Posojilnice zopet vabijo na teden varčevanja. Povsod po južnem Koroškem so pripravili za naslednji teden v Posojilnicah posebne ponudbe, katerih se zelo radi poslužujejo tudi najmlajši varčevalci.

ELEKTRO

Installationen, Handel und Steuerungstechnik

Eduard Raduschnig

Gösselsdorf

Telefon (04236) 2166

EUDORA**ROLAND VALLERY**
SCHLOSSERMEISTER**SCHLÜSSEL**
SCHMIEDE

Telefon (0 42 32) 20 79

9100 Völkermarkt · 10. Oktober-Straße 12

Schlüsseldienst
Schlosserei**Der kreative**
Metallbau**GOTTFRIED**
GLAWAR

Ges. m. b. H.

9150 Bleiburg

Telefon 0 42 35 / 20 52

- Zimmerei
- Stiegenbau
- Parkett

Izdelava vseh
tesarskih del
ZIMMEREI
KULMESCH

Ges. m. b. H.

SÄGE- UND HOBELWERK
ŽAGA IN SKOBLJARNARinkenberg/Vogrče 80
9150 Bleiburg/PliberkTelefon
(04235) 3214**POSOJILNICA V SINČI VASI JE VABILA NA ODPRTJE****Popoln servis za stranke v sodobno urejenih prostorih**

Podjunska Posojilnica-Bank se je odločila za sanacijo starega združniškega poslopja v Sinči vasi. V to je investirala okrog 2,5 milijonov šilingov. Uredila je sodobne bančne prostore in tudi prostore za pisarne in prodajne prostore, katere bo Posojilnica dala v najem.

Projekt je odlično načrtoval domači arhitekt Tomo Hudl, zidarska dela pa je opravilo podjetje Schicher iz Sinče vasi. Material za gradnjo je sinčevaška Posojilnica kupovala pri dobrolski Zadrugi. Nadalje so med drugim dela pri sanaciji Posojilnice opravili tesarsko podjetje Kulmesch in firma Glawar iz Pliberka, firma Vallery iz Velikovca, mizarsko podjetje Kimovec in Struckl (zasteklitev) iz Dobrle vasi. Za sanitarne naprave v novih prostorih Posojilnice je poskrbela firma Findenig iz Metlove, tesarska dela je opravil Ewald Pischounig iz Dobrle vasi. Podjetje Raduschnig iz Goselne vasi pa je poskrbelo za električne naprave v novem posloppju.

AK ANTON
KIMOVEC**Bau + Möbeltischlerei**
9141 Eberndorf
Hof 7, Tel. 04236/2030**OPREMA**
POSLOVNIH
BANČNIH
PROSTOROV

je „Amtssprache Deutsch!“

nt

naš tednik

Domej: To je neverjetna nesramnost!

Neverjetno — toda res! Predsednik Koroške kmetijske zbornice Walfried Wutscher in direktor Zbornice dr. Ernest Gröblacher sta pismeno sporočila, da je v Zbornici in v Kärntner Bauer „Amtssprache Deutsch!“ Skupnost južnokoroških kmetov je izjavo ostro zavrnila.

Frakcijski vodja Skupnosti

južnokoroških kmetov dipl. inž. Stefan Domej je pismo ostro zavrnil in dejal, da bo morala SJK zdaj ubrati pač druge poti, da bodo tako slovenski kmetje prišli do svoje pravice. Domej: „Slovenski kmetje morajo prav tako plačevati prispevke za Zbornico,“ ki pa je očitno odgovorna samo za nemško govoreče kme-

te, saj pravi, da je uradni jezik samo nemščina.“

Katere korake bo zdaj ubrala Skupnost južnokoroških kmetov, je Domej v danem trenutku pustil še odprto. „Dejstvo je, da na Koroškem prostovoljno nič ne gre, kar se tiče dvojezičnosti. Očividno je, da se tudi po 40 letih mnogi še vedno bojijo

nacionalističnega pritiska,“ je ugotovil Domej, ki je najavil, da bodo slovenski kmetje pač morali iskati svojo pravico po pravni poti.

Na odklonilno stališče Zbornice je Skupnost južnokoroških kmetov že opozorila ministra dr. Fischlerja.

S. K.

Forderungen der Gemeinschaft der Südkärntner Bauern

Sehr geehrter Herr Fraktionsobmann!

Der Vorstand der ho. Landwirtschaftskammer hat sich in seiner Sitzung v. 12. 10. 92 mit der am 6. 10. 92 persönlich Herrn Präsidenten Wutscher überbrachten Forderung befaßt.

Die Vorstandsmitglieder haben in weiterer Folge den Antrag diskutiert und darf das Ergebnis derselben zusammenfassend mitgeteilt werden. Die grundsätzliche Meinung des Vorstandes ist die, daß eine Lösung nicht in die Kompetenz einer Landwirtschaftskammer ...

Die Arbeit der Landwirtschaftskammer wird im Landwirtschaftskammergesetz LGBl. Nr. 12/59, Wiederverlautbarung 1979 geregelt. Im Rahmen dieses Gesetzes bewegen sich sowohl die Aktivitäten der Funktionäre als auch die der hauptamtlichen Mitarbeiter der ho. Landwirtschaftskammer.

Zu Ihrer Anfrage konkret wurde angeführt, daß eine Zweisprachigkeit im Kärntner Bauer im Hinblick auf zitiertes Gesetz nicht vorgesehen ist. Amtssprache in der Landwirtschaftskammer und in ihren angeschlossenen Dienststellen (Außenstellen, Bildungshaus Krastowitz, Ossiacher Tauern, Perkohof) ist Deutsch. Ebenso ist Deutsch die Amtssprache, der wir uns im Kärntner Bauer, dem Fach- und Mitteilungsblatt der Kärntner Landwirtschaftskammer bedienen.

Es bleibt in diesem Zusammenhang zu sagen, daß eine Lösung der von Ihnen herangetragenen Forderung dem Kärntner Landtag mit seinen politischen Mandataren vorbehalten bleibt.

Demzufolge erscheint dem Vorstand die Einsetzung der von Ihnen weiters geforderten Arbeitsgruppe als nicht zielführend.

Weiters wurde im Vorstand festgehalten, daß ein außerordentliches Entgegenkommen gegenüber der Gemeinschaft der Südkärntner Bauern bereits darin dokumentiert ist, daß in allen Ausschüssen der ho. Landwirtschaftskammer ein Vertreter Ihrer Fraktion nominiert ist.

Die Kammer für Land- und Forstwirtschaft ersucht um Kenntnisnahme der Überlegungen der Vorstandsmitglieder zu Ihrer übermittelten Forderung.

Der Präsident:
Walfried Wutscher

Der Kammeramtsdirektor:
Dr. Ernest Gröblacher

Kljub letošnji suši so nekateri kmetje le pridelali nekaj sadja, iz katerega bo čez mesec dni nekaj dobrega domačega mošta. Na sliki vidite „strokovnjaka“ za prešanje mošta Franca Grilca, pd. Šulna v Libučah, ki ga je letos napresal nekaj sodov — toda samo za dom.

Slika: Fera

TEDNIKOV KOMENTAR

Piše Jože Wakounig

Razprava postaja bolj žolčna, in če se bo nadaljevala po tej poti, ne bo prinesla nič dobrega. Seveda bo marsikdo rekel, da je stvar sama po sebi že slaba, zaradi česar je jasno, da se more iz nje skotiti samo kaj slabega. Gre za to, ali naj se koroški Slovenci priznamo k temu, kar smo, k svojemu prirojenemu in podedovanemu

no najtesneje povezane. Ne sramujmo se priznanja, da smo Slovenci in Slovenke!

Prav tu pa se začne zatikati. Nekateri trdijo, saj vemo, kaj smo, tega se tudi bolj ali manj zavedamo, a ne obešajmo tega na najglasnejši zvon. So dobri, zavedni, zaskrbljeni Slovenci med njimi, ki tako

ALI SEM ALI NISEM?

slovenstvu, ali pa naj se skrije mo za neko pokrajinsko svojkost.

Je li tako imenovano priznavalo načelo demokratično ali pa je le sredstvo nacionalizma in potujčevanja? Načelno je treba povedati, da v politiki nobena stvar ni samodejno za vse večne čase dobra. Tudi iz najmehkejše volne lahko zviješ vrv, ki te zaduši. Če hočemo ali ne, po zahodnoevropskih merilih velja za ugotavljanje številčne moči narodnih skupnosti tako imenovano lastno priznanje. Seveda manjšinske skupnosti lahko izvajajo lastna štetja; to je dosti lažje tam, kjer se manjšinski narod razlikuje od večinskega tudi po veri. Tako lahko npr. verske skupnosti izvajajo lastna štetja (kakor Ogrji na Romunskem). Pred asimilacijo seveda tudi to ne varuje. Tu varuje samo trdna narodna zavest, povezana z zdravim ponosom.

Kako mi koroški Slovenci hočemo zahtevati zase pravice, če ne bomo povedali, kdo in kje smo?

Demokracija nam ne daje samo pravic, nalaga nam veliko več dolžnosti. Poglavitna je, da izrabljamo (v najboljšem pomenu!) svoje pravice, da se jih poslužujemo. Taka pravica, taka dolžnost je seveda, da izpovemo, kar smo. Priznajmo, kar nas je slovenske besede, da nam je materinščina slovenščina, da se čutimo s svojo narodno in kulturno pa zgodovinsko, sploh s celotno svojo dedišči-

pravijo. Ob vsem jih kljub temu ne morem razumeti. Zakaj naj bi se skrivali! Gotovo, so neprijetne izkušnje, so bridka doživetja, vendar glasniki teh nauk na lastni koži takih doživetij ne morejo kazati. Kdor se pravočasno postavi, lahko stoji.

Kako mi koroški Slovenci hočemo zahtevati zase pravice, če ne bomo povedali, kdo in kje smo?

Če hočem biti Slovenec kaj tako zase, ne tudi za javnost, se seveda izognem številnim bremenom in težavam. Ni se mi treba brigati za volitve, za kulturne prireditve pa za vse, kar tako živo narodno telo zahteva. Take ljudi bi primerjal z epikurejci. Epikur (ok. 300 pr. Kr.) je tudi učil, naj človek živi in uživa na skrivnem, naj se ne briga za javnost. Seveda tudi ni veroval v posmrtno življenje, v prihodnost.

Hočemo biti v javnosti. Hočemo svo-

je zastopstvo v javnih političnih telesih. Vsaka taka volitev je tudi vsakič priznanje. Sam tudi priznam, da je vsaka volitev zame osebno močen izziv. Ne razumem tistih, ki pravijo, no, pri občinskih volitvah že še volim Slovence, drugače pa naj niso tako glasni. Glasni moramo biti vedno in povsod. Preveč s(m)o se namreč navadili, da se oglašamo preveč po tiho.

3. kongres „Narodne skupnosti v Evropi“
Dvojezične bi mogle biti vse topografske označbe

„Državna pogodba zahteva za dvojezično ozemlje dvojezične topografske napise. Uredba k zakonu o narodnih skupnostih vsebuje le krajevne napise. Toda topografija je več, kot samo krajevne table.“ Tako dr. Unkart na 3. kongresu „Narodne skupnosti v Evropi“.

Piše Janko Kulmesch

Kongres — prireditelj: Koroška deželna vlada — je bil preteklo sredo in četrtek v Celovcu, njegova tema pa se je glasila: Narodne skupnosti v Evropi — svoboda v mnogovrstnosti. Prvi dan (o včerajšnjem poteku kongresa bomo poročali v naslednjem NT) so oblikovali graški univ. prof. Moritz Csáky („Prispevek manjšin k avstrijski identiteti“), direktor društva „Geschichtsverein für Kärnten“ Johann Lesjak („Slovenci v zgodovine Koroške“), dr. Valentin Inzko in dr. Ernst Waldstein („Prispevek Cerkve k sožitju“), uradnik Deželne vlade dr. Franz Sturm („Stanje in perspektive normative zaščite manjšin“), Peter Kersch („Recepcija slovenske literature v nemškem jezikovnem prostoru“) in mag. Janko Ferk („Prevodi iz avstrijske literature v slovenščino“).

Prof. Csáky je prikazal zgodovinska ozadja avstrijske identitete in poudaril, da so narodne manjšine njen konstitutivni del. „Če bi izločevali ta del avstrijske identitete, bi to povzročilo individualno in kolektivno nevrozo, nenazadnje pa izgubo identitete“, tako prof. Csáky. Hkrati je poudaril, da imajo koroški Slovenci poleg avstrijske državne identitete tudi lastno narodno, ki je po-

gojena predvsem kulturno, zgodovinsko ter jezikovno.

Dr. Franc Sturm je opozoril na dejstvo, da je vprašanje zaščite narodnih manjšin vedno bolj evropsko, mednarodno vprašanje ter ne zadeva posameznih držav. Poudaril je tudi, da „predstavlja obstoj slovenske narodne skupnosti na Koroškem za koroško gospodarstvo prednost, ki je ne gre podcenjevati“. Vrh tega je Evropska skupnost pripravljena gmotno podpirati prekomejne projekte.

V (redkih) diskusijskih prispevkih je bilo rečeno, da bi bilo nujno potrebno izdati zemljevid z dvojezično topografijo.

Dvojezične bi morale biti vse topografske označbe dvojezičnega ozemlja, od krajevnih pa do ledinskih imen. Nadalje je ravnatelj Kukovica opozoril na nedostanke v zvezi z imenovanjem ravnateljev na dvojezičnih ljudskih šolah, medtem ko je dr. Feinig kritiziral nepripravljenost Deželne vlade, da bi rešila odprta vprašanja slovenske glasbene šole.

Udeležba na kongresu „Narodne skupnosti v Evropi“ ni bila ravno najboljša. Natančnih vzrokov še ne moremo naštetih, pa čeprav bo gotovo držalo to, kar je povedal neki udeleženec v po-

Udeleženci letošnjega kongresa, ki je bil prvič v Celovcu.

Pretekli ponedeljek je tinjski Dom vabil na pravzaprav zanimivo srečanje z bivšim glavnim urednikom Kleine Zeitung Heinzem Stritzlom. Dr. Vosperniku je bila poverjena naloga „fotografirati“; portretiral naj bi Stritzla, kolikor tega ne bi storil gost sam, in sicer tudi kot novinarja. Ta izbira gostovega neposrednega pogovornega partnerja in diskusijskega vodja je obetala, da bo pomenek nekoliko globlje načel problem odnosa urednika Stritzla do slovenske narodne skupnosti. Kljub temu se razprava ni razvila v tej smeri; delno ne zaradi „nesitnosti“ dr. Vospernika, delno pa zaradi publike, ki ni dopustila, da bi Vospernikova iskrica preskočila tudi nanjo. Kot portretist si dr. Vospernik seveda ni mogel drzniti in dregati portretiranca v občutljive točke, ki bi jih bilo drugače dosti. Kdor je nam-

govoru z NT. Dejal je namreč, da pogreša razprave, ki bi prikazale nove, še ne obdelane vidike manjšinskih vprašanj, ne pa premlavanje že desetletja starih zadev. Prav tako je pogrešal mednarodne vidike.

In še to: prireditelji so se odločili za dosledno dvojezičnost kongresa. Tako so izdali dvojezična vabila, skrbeli pa so tudi za dvojezično simultano prevajanje.

Zato bi pričakovali, da bi vsaj slovenski udeleženci kongresa govorili v svoji materinščini. Na žalost tega niso, vsaj prvi dan ne. Edina izjema je bil ravnatelj Kukovica.

Škoda. Kaj nam pomagajo vse zahteve po enakopravnosti slovenščine, ko pa nato sami nismo pripravljene upoštevati materinščine?

PASTIRSKO PISMO

Na večer letošnjega 10. oktobra in pred avstrijskim državnim praznikom 26. oktobra Vam pišem to pismo. Vsi imamo razlog za hvaležnost za to, da živimo v demokratično urejeni državi, ki ji je prizaneseno s hudimi napetostmi med državljani in s hudimi gospodarskimi krizami. Poleg tega imamo na Koroškem razlog za hvaležnost, ker je pred 70 leti spodletel poskus, da bi to deželo razdelili. Možem in ženam, ki so si prizadevali za to, naj bi bili hvaležni. Bili so to prav tako pripadniki nemškega večinskega prebivalstva kakor pripadniki slovenskega dela prebivalstva. Koroška je ostala skupna domovina vseh.

Za vse povezujoče v sedanjosti in v prihodnosti naše dežele nosimo katoličani bistveno soodgovornost. Večina deželanov pripada po krstu katoliški Cerkvi. Če se govori o sožitju ljudi na Koroškem, potem mora biti govor tudi o odnosih med nemško govorečim večinskim prebivalstvom in slovensko manjšino v naši deželi. Ti odnosi so na splošno harmonični. Vobče je postalo jasno, da koroški Slovenci ne smejo biti tujci v naši deželi. Saj imajo tukaj že mnoga stoletja svojo domovino.

Katoliška Cerkev je pred 20 leti pri škofijski sinodi rekla nekaj na-

čelnih stvari o sožitju Nemcev in Slovencev v skupni Cerkvi in o tem sprejela obvezne sklepe. Spori v južnokoroških župnijah glede obsega nemškega in slovenskega jezika pri bogoslužnih opravilih so postali redkejši. Če kljub temu nastanejo spori, so za njihovo reševanje preizkušena notranje-cerkvena pravila in gremiji.

Ustvarjanje medsebojnega zaupanja med večinskim prebivalstvom in slovenskim delom prebi-

Dragi katoliški kristjani na Koroškem!

valstva na južnem Koroškem pa ostane trajna naloga. Marsikateri dogodek v zgodovini naše dežele je zapustil globoke sledove. Preizkusni kamen zaupanja v prostoru Cerkve je vprašanje, ali so nemško govoreči in slovensko govoreči katoličani na južnem Koroškem pripravljene, da tudi skupno po Kristusovem naročilu obhajajo sveto mašo, ali pa so najraje drug od drugega ločeni. Imeti isto vero, živeti v istem kraju — to bi moralo buditi tudi pripravljenost, da obhajamo isto liturgijo, posebno ker pomanjkanje duhovnikov ne dovolju-

Stritzl: „S tiskovnimi izjavami ne bi prišlo do izgredov“

reč v Strizlovem času natančneje prebral Kleine Zeitung, in njeno poročanje o pravicah slovenske narodne skupnosti, je gotovo spoznal njeno dubiozno držo pod formulo: če ljudsko mnenje ni proti, tudi mi nismo.

Najrazburljivejša tema je bila ona o podiranju dvojezičnih krajevnih napisov. Stritzl je vprašanje, ali misli, da so bile za tem organizirane tolpe, zanikal in dodal, da so bile to spontane akcije. Temu pa so nekateri poslušalci ugovarjali, češ da so jih po telefonu vabili k sodelovanju. Da glavni urednik tako branega dnevnika s svojimi številnimi poročevalci o takšnih spontanah telefonskih klicih ne bi nič vedel?! Dalje je utemeljeval, da je prišlo do teh izgredov le zato, ker Deželni svet pred tem ni izdal nobenih tiskovnih izjav, ki bi pripravile na to samovoljno akcijo Sime.

Stritzlova nepoznana promanjšinska „faseta“ se je pokazala, ko je dejal, da je država ob ustanovitvi Slovenske gimnazije zamudila uresničitev te topografske zadeve in drugih

zakonskih pravic.

Druga tema, o kateri se je še podrobneje govorilo, je bilo politično zastopstvo Slovencev v Deželnem svetu, o čemer so se izrekli tudi nekateri poslušalci mimo Stritzla. Predsednik EL Andrej Wakounig je podkrepil predlog EL za znižanje vstopne klavzule na 1 %, vendar je tokrat šla njegova zahteva na napačni naslov (Stritzl na žalost za to ni pristojen).

Pogovor se je obrobno dotaknil še vojske in partizanstva, vloge Kleine Zeitung pri ustvarjanju atmosfere v prostoru Koroška, Slovenija in Furlanija-Juljska krajina, pri turbulenci z univerzo ter pretiranem povečevanju Haiderja in svobodnjaške stranke (Stritzl: da bi razušili absolutno večino socialistov).

Na splošno je razprava potekala po zelo mirnih tirih. Sicer pa je bil to portret in ne bi bilo umestno, ko bi gosta ob tej priložnosti jemali v klešče. Upati je, da bo Stritzl še kdaj v podobni obliki na voljo bolj kritični publiki, saj je kljub svoji starosti vide-ti še čil in zdrav.

ADKE

manjšine. Obe si morata v župniji prizadevati, da upoštevata etnično sestavo farnega prebivalstva.

V tujini so po eni strani dežele kakor Švica, kjer raznojezični deli naroda živijo v harmoničnem sožitju. Po drugi strani pa so dežele — kakor v nekdanji Jugoslaviji — kjer se izvršuje nasilno etnično ločevanje, da, celo genocid. V naši skupni hiši Avstriji in Koroški in sploh v skupni Cerkvi naj bi dali in lahko damo svetu zgled pomirjene družbe na temelju pravičnosti. Nadomestimo vendar pedsodke, kakor jih vedno znova izrekata obe strani, z argumenti. Pomagajmo drug drugemu zaupati, da nekdo, ki drugemu ponudi prst, ne izgubi rok.

Kar je duša v telesu, to naj bi bili kristjani v svetu, v družbi, pravi neki starokrščanski tekst. Duša drži telo skupaj; resnični kristjani držijo družbo skupaj. Naj bo to tako in vedno bolj tudi v naši deželi.

dr. Egon Kapellari
krški škof

Z leve: direktor ZSZ dipl. trg. Joza Habernik, predsednik Miha Antonič, Valentin Kumer, inž. Fridl Kapur.

Zaupanje v zadružno Zvezo se je zopet povečalo

Na denarnem sektorju je prišlo do precejšnjega razmaha. ZSZ je dosegla dober delni obratni uspeh, celo najboljšega doslej. Kriza v državah bivše Jugoslavije in v sosednji Sloveniji, s katero je Zveza na denarnem sektorju največ delala, je privedla do tega, da je bilo potrebno narediti vrednostne popravke na vse bančne garancije, ki so jih imeli klienti s strani beograjskih bank, da jim je Zveza na osnovi le-teh odobrila kredite. ZSZ pa je v ta namen že v prejšnjih bilancah zaradi visokih donosov v prejšnjih letih poskrbela za precejšnje rezerve v ta namen, tako da je bilo možno narediti bilanco za leto 1991 brez težav. Možno je celo bilo, da je Zveza v tem poslovnem letu namenila za rezervacijo deželnih rizikov nadaljnjih 15 milij. šil.

Z zadovoljstvom je predsednik Miha Antonič lahko tudi ugotovil, da se je zaupanje v slovensko zadružno Zvezo zopet povečalo, saj so se samo hranilne vloge krepko povečale od 389 na 482 milijonov šilingov ter vloge ostalih nebančnih ustanov od 233 na 479 milij. šil. Podoben je tudi razvoj pri Posojilnicah. Tu je prišlo do večjih razlik pri porastu sredstev pri posameznih kreditnih zadrugah. Posojilnice so povečale hranilne vloge za preko 130 milij. šil. in tudi ostale vloge za preko 100 milij. šilingov. Skupaj s Posojilnicami je ZSZ dosegla bilančno vsoto v znesku 3,6 milijard šilingov.

Blagovni sektor: novi koncept predvideva opustitev centralnega skladišča v Celovcu

Na blagovnem sektorju so se pokazali prvi rezultati konsolidacije. V poslovnem letu 1991 je kazala samo še Zadruga-market Kotmara

Izvozno-uvozni sektor oz. udeležbe: ZSZ bo oddala vse manjšinske udeležbe

V prejšnjih letih je bila ZSZ

Pogled na občni zbor s številnimi častnimi gosti.

udeležena pri nekaterih podjetjih večinsko, pri nekaterih izvozno-uvoznih in proizvodnih firmah pa tudi z manjšinskim deležem. Zveza je v zadnjih letih pomagala ustanoviti tako imenovana mešana podjetja. V letu 1991 pa je prišlo do bistvenih sprememb in je ZSZ oddala nekaj manjšinskih udeležb, ker v njih ni videla nobenega smisla več, tako na primer tudi pri firmi FINEX v Münchnu. Na osnovi novega koncepta bo Zveza v prihodnje oddala vse manjšinske udeležbe pri podjetjih, ki se ukvarjajo z izvozno-uvozno dejavnostjo. Končno naj bi Zvezi slovenskih zadrug ostali še ena ali dve večinski udeležbi. Predsedstvo ZSZ pa razmiš-

Še vedno primanjkuje domačega kvalificiranega kadra

Kritično je Miha Antonič ugotovil, da tako pri Zvezi slovenskih zadrug kot tudi pri njenih udeležbah v zadnjih letih ni bilo mogoče zadostno zaposliti izobraženega kadra iz srednjih ekonomskih šol. Tudi pri eksportno-importnih firmah je potrebno ugotoviti, da ni bilo možno

zainteresirati zadostnega števila domačega kvalificiranega kadra. Vzrok vidi Antonič tudi v tem, da grede mladi ljudje pač raje v poklice, kjer lahko dosežejo pragmatizacijo. Zato Zveza slovenskih zadrug že težko čaka, da bo v nekaj letih lahko pozdravila prve absolvente Dvojezične trgovske akademije.

Ker ZSZ sama prireja le malo izobraževalnih tečajev za člane in stranke, sofinancira v ta namen delovanje Kmečke izobraževalne skupnosti s šil. 300.000,— letno. Čisti dobiček v višini šil. 93.500,— bo ZSZ pripisala rezervnemu skladu.

Gradnja nove zadružne hiše v Celovcu

Zaradi neprimernih prostorov za poslovanje se je ZSZ odločila za gradnjo nove zadružne hiše, ki že lepo napreduje. Tako bo dobila

Zveza moderne šalterske prostore in prostore za ostale dejavnosti banke. S tem bo ugled banke gotovo zrasel in bo Zveza bolj vabljiva tudi za nove kvalificirane sodelavce. Predvidoma se bo Zveza v nove prostore preselila že aprila ali maja prihodnjega leta. Celoten kompleks pa bo možno predati name-nu predvidoma drugo leto v oktobru ali novembru.

Zaključno je Miha Antonič izrazil prepričanje, da bodo imele tudi majhne strukture v okviru Evropske gospodarske skupnosti svoj prostor, ker ne bo pomembno, kako veliko bo neka struktura, ampak kako gibčna bo in kako hitro se bo znala prilagajati. Zadružne strukture so globoko povezane s prebivalstvom, kjer delajo, in to je njihova prednost.

Na občnem zboru je tudi poslovodja Zveze dipl. trg. Joza Habernik podal poročilo upravnega odbora o delovanju ustanove v prvih treh kvartalnih leta 1992. Dejal je, da se je dober razvoj na vseh področjih nadaljeval, tako pri kreditih (+ 11,84 %), pri vlogah bank (+ 28,81 %), pri vlogah ostalih nebančnih ustanov (+ 12,99 %), hranilne vloge so se zvišale za 6,39 %, pri bilančni vsoti pa je možno razbrati plus v višini 21,46 %.

Podoben razvoj se kaže tudi pri Posojilnicah. Posebej razveseljuje pa je tudi, da je bilo prvič mogoče angažirati tudi javne ustanove, kot je Deželna vlada, da so pri ZSZ najele kredite.

Zadovoljiv pa je bil v prvih treh kvartalnih letošnjega poslovnega leta tudi promet pri Zadrugah-marketih, ki se je zvišal za 7,56 %.

GOST V NAŠEM TEDNIKU

LONKI SCHELLANDER

Lonki Schellander, pd. Kruščinja iz Moščenice pri Bilčovsu, izhaja iz znane Črnijske družine v Zgornji vesci. Domačini se še danes dobro spominjajo njene mame, ki je svojas v Bilčovsu in okolici pogostokrat nadomestila zdravnika ali pa tudi babico. Veselje do zdravljenja z domačimi rastlinami pa je očitno v rodu. Tako je tudi Lonki Schellander tudi danes pomembno, da njena družina ne sega preveč po kemičnih zdravilih, ampak da ohranja svoje zdravje po možnosti z domačimi zdravilnimi rastlinami.

Z Lonki Schellander se je pogovarjala Heidi Stingler

Danes pravi Kruščinja, da delo in so ji morali priznati, da obžaluje, da se v mladih letih ni bolj zanimala za delo svoje mame, ki je bila za zdravljenje ljudi kot tudi živali izredno nadarjena. Vzrok za to vidi v tem, da kot otroci niso imeli dosti razumevanja za delo svoje matere, ki je bila več na poti kot doma in je vsepovsod zdravila ljudi. Stalno je iskala stike z zdravniki in je cele dni in noči sedela pri medicinskih knjigah in se je iz njih naučila toliko, da je pogostokrat nadomestila zdravnika. Tako se še danes mnogo ljudi hvaležno spominja pomembnega dela Črnijske mame, ki ni mnogo ljudi le ozdravila, ampak je z njeno pomočjo zagledalo luč sveta 36 otrok. Hvaležni so ji domačini za njeno pomoč predvsem tudi zato, ker je bilo svojas težavno dobiti zdravnika, ki je vrhu tega tudi nekaj računal za svoje delo. Pri Črnijski mami pa je bilo zdravljenje brezplačno. Obratno, po potrebi je odnesla od doma še zadnja živila za bolnike, če je videla, da jih potrebujejo. Lonki Schellander pravi, da je njena mati pozabila, da ima družino in otroke, če je bil kdo bolan. Če je bilo zelo hudo, je včasih ostala pri bolniku nekaj dni in otroci so pač morali doma sami skrbeti zase.

„Naša mama je pač živila za to; zdravljenje je bilo zanjo neke vrste življenjska naloga in izredna škoda je, da ni bila hči bogatih staršev, da bi se lahko izučila za zdravnico,“ pripoveduje Kruščinja. Črnijska mama je bila tudi izvrsten diagnostik in je dobro vedela, kakšne bolezni bo lahko sama ozdravila in kdaj je morala bolnega poslati k zdravniku ali pa v bolnico. Zaradi svojega dela pa se je morala Črnijska večkrat zagovarjati tudi pred zdravniki, ki pa so nazadnje le cenili njeno

delo in so ji morali priznati, da je prva pomoč pri bolnih ali pa pri porodih še najboljše. Njene-ga dela pa niso cenili le domačini, ampak so včasih prišli na smrt bolni tudi z Dunaja in pri njej ozdraveli. Tako so uspehi pri zdravljenju upravičevali delo Črnijske mame, da ji končno tudi zdravniki niso več delali težav. Danes tudi Kruščinja izredno ceni domače zdravilne rastline, o katerih meni, da naj bi jih ljudje ne uporabljali le takrat, ko so bolni, ampak, da bi jih bilo potrebno vključiti v vsakdanje življenje.

Problem pa vidi v tem, da je na naših travnikih že izginilo veliko zdravnih rastlin, ker kmetje vse več uporabljajo umetna gnojila. Tako so te rastline deloma tudi precej manj vredne kot še pred nekaj desetletji. Kljub temu pa so še vedno najboljše sredstvo za utrjevanje in ohranjanje zdravja. Tako je na primer možno s čaji povečati telesno odpornost. Preprečevanje bolezni z zdravilnimi rastlinami je za posameznika sicer na prvi pogled zahtevnejše kot pa pot k zdravniku, je pa mnogokrat lahko tudi zelo učinkovito. V hektiki vsakdana pa si žal le malokdo vzame čas, da bi veliko razmišljal o boleznih. Pravzaprav pa ima vsak izmed nas manjše težave, bodisi da ima občutljivo kožo, drugega

„Zdravnih rastlin naj ljudje ne bi uporabljali le takrat, ko so bolni, ampak naj bi jih vključili v vsakdanje življenje!“

spet pogostokrat boli glava ali pa želodec, trpimo zaradi živčnosti ali podobno.

Lonki Schellander na primer priporoča za prehladne bolezni čaj s požganim sladkorjem in timijanom, ki dobro učinkuje tudi proti kašlju. Pri prehladnih boleznih pa imajo svojevrsten učinek tudi kopeli. Najbolj pomembno proti prehladnim boleznim je, da ima človek vedno tople noge. Svojevrstni učinek pri vročini ima tudi lipov čaj, za vse tiste, ki pa si želijo pomiriti živce, priporoča kamilice ali pa skodelico toplega mleka, v katero je treba dati nekaj domače strdi. Najbolj cení Kruščinja domačo strd, katero čebele naberejo v igredi na smrekah.

Proti vnetju grla odlično pomaga žajbelj. Pri vnetju ran pomaga senen drob ali pa maža iz domače svinjske masti, pomešana s škrocutom. Proti išiasu odlično učinkuje kopel s sene-nim drodom. Proti bolečinam v želodcu ali v črevesih naredi Kruščinja orehovo žganje. V 1 liter žganja namoči 5 ali 6 zelenih orehov in to da približno 14 dni na sončen kraj. Orehe je treba natrgati junija, in sicer na dan Petra in Pavla. Proti driski odlično pomaga žganje, v katerega namočimo črnicke. Torej ima vsak izmed nas manjšo težavo, bodisi da ima občutljivo kožo, drugega

Kot rečeno pa naj te rastline krepijo in ohranjajo zdravje in lajšajo bolezni, nikakor pa ne nadomeščajo poti k zdravniku, če je ta potrebna. Tako je tudi Kruščinja izredno cenila svojega hišnega zdravnika dr. Stanka Jelena, o katerem pravi, da je bil izvrsten diagnostik, ki je tako kot njej pomagal tudi številnim drugim bolnikom, da so zopet ozdraveli.

Izteklo se je „Srečanje v oktobru“ v Velikovcu

Že tretjič je letos mladina v Velikovcu vabila (prireditelji: LIPA, Kulturni oddelek Občine Velikovec, Mlada EL, PUAJ, Katholische Jugend in Sozialdemokratische Jugend) na „Srečanje v oktobru“, ki predstavlja sklop različnih zgodovinskih, kulturnih in političnih prireditev. Namen prireditev je, da se Velikovčani, tako nemško kot slovensko govoreči, prav v času okrog 10. oktobra srečujejo ob raznovrstnih prireditvah.

Zadnja prireditev (vernisaža) je bila v petek, 16. oktobra, ko je Jože Šubic iz Maribora predstavil svoje slike v kapeli sv. Jakoba v Velikovcu. Odprtje razsta-

ve sta glasbeno oblikovala Janja Kassl in Kristijan Filipič. Abstraktne slike, ki živijo preko intenzivnih, toplih barv, katerim je kot nasprotje postavljen star les, ki je vanje vgrajen, so presenetile izbrano skupino obiskovalcev. Zalki Kuchling, ki je v okviru „Srečanja v oktobru“ organizirala tudi že odprtje razstave Borisa Zaplatila, je uspelo velikovško družbo navdušiti nad slovenskimi umetniki.

Kot vsako leto, je tudi letos sklop prireditev zaokrožilo mladinsko bogoslužje v mestni cerkvi v Velikovcu. Mašo so pomagali oblikovati tudi mladinci iz Roža in Podjune.

Kotmara vas: vesel izlet v Slovenijo

„Kar smo si mogli izbrati, je bilo vse krasno, samo vreme na si nismo mogli izbrati,“ je dejal po vrnitvi v Kotmaro vas eden izmed zadovoljnih udeležencev. V soboto, 10. oktobra, so se Kotmirčani odpeljali s Sienčnikovim avtobusom proti Dravogradu in Mariboru, kjer je bil prvi kratki počitek. Vreme se je vse bolj kisalo, dokler se ni do kraja skisalo. Za pokrajino seveda je bil ta dež pravi blagoslov. Prenočili smo v Ormožu. V soboto popoldne smo se odpeljali na vinsko cesto, ki pelje skozi ljutomersko-ormoške gorice. Na žalost zaradi deževja ni bilo krasnega razgleda. A v zidanicah Malek je odlični vinček, najbolj seveda slavni je-

ruzalemčan, razgrel kri in srca.

V nedeljo dopoldne je bil prvi cilj Razkrižje, domači kraj našega člana Ivana Živkoviča. Imeli so protestni in molitveni shod, ker župnik Stjepan Slaviček v župniji, ki ima čez 90 odstotkov slovenske vernike, leži v Sloveniji, a še vedno spada pod zagrebško nadškofijo, noče slovensko opravljati svetih obredov. K maši smo se odpeljali v Ljutomer. Tam je bil med drugimi doma slavni učenjak Fran Miklošič, profesor slavističnih znanosti na dunajski univerzi. Domov grede smo se okrepčali še z odlično jedjo in pijačo v gostilni pri Tonetu na Ptujju. Nato nas je vodila pot skozi Velenje in Slovenj Gradec domov.

Lepa hvala Hanziju Wachschnigu, ki je izlet res dobro pripravil, in Sienčnikovemu šoferju, ki nas je srečno vozil. Ko bojo Gorjanci spet pripravljali kak izlet, ste spet vsi prisrčno povabljeni.

Oktet Suha navdušil v Bilčovsu

V okviru prireditev ob 80-letnici SPD „Bilke“ v Bilčovsu je bil v soboto, 17. oktobra, koncert Okteta Suha.

Kakor je v Bilčovsu običajno, je bila tudi ta prireditev v avli ljudske šole. Prireditev je začel moški pevski zbor SPD „Bilka“, ki je goste pozdravil z dvema pesmima. Nastop zbora pod vodstvom mag. Mirka Lauseggerja je ob tej priložnosti še posebno lepo izzvenel pred polno dvorano.

Uvodno besedo in pozdravni govor je imel podpredsednik domačega kulturnega društva Tomi Gasser. Nato so dobili besedo tudi povabljeni gostje — Oktet Suha, ki je navdušil svoje zvesto bilčovoško občinstvo z izborom svojih novih pesmi. Nastop so dopolnili še z recitalom sodobnih koroških pesnikov, kar je lepo popestrilo to kulturno prireditev. Kulturni večer, kakršnih si v Bilčovsu še želimo, je bil pravšnji za popestritev cikla prireditev ob 80-letnici društva in hkrati prijeten dogodek za poslušalce.

Osebni jubilej obhaja v Celovcu mag. Marjan Pipp. Iskreno čestitamo, želimo mnogo uspeha v poklicu ter osebne sreče v družinskem krogu. Marjan, ad multos annos! Čestitkam se pridružujeta EL in uredništvo NT.

ČESTITAMO

Te dni praznujejo osebne praznike: **Karl Wutte** iz Breške vasi, **Neža Krewalder** iz Strpne vasi, **Štefica Apovnik** iz Borovelj, **Cecilija Lundner** iz Letine, **Šiman Paulič** iz Globasnice, **Christian Dlopst** iz Večne vasi, **Šiman Trehtar** iz Doba in **Marta Kreutz** z Blata. Društvo upokojencev Pliberk vsem slavljencem iskreno čestita!

Simon Wutte, župnik iz Žvabeke, je slavil 60. rojstni dan. Ob tem življenjskem prazniku mu iskreno čestitamo ter želimo trdnega zdravja, osebnega zadovoljstva in božjega blagoslova!

Večno zvestobo so si obljubili **Gertrude Mischitz** in **Kristijan Jammer** ter **Marko Polzer** in **Simona Vernik**. Novoporočenim iskreno čestitamo ter želimo mnogo razumevanja na novi življenjski poti!

50. rojstni dan slavi **Mici Kunčič**. Vse najboljše in še na mnoga srečna in zadovoljna leta!

Prav tako 50. rojstni dan slavi **Maria Kunčič** v Podsinji vasi. Tudi njej iskreno čestitamo!

Osebni praznik je slavil **prof. Anton Traun** iz Lovank. Čestitamo!

V Lovankah praznuje rojstni dan **Hilda Kumer**. Vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva!

V Bistrici na Zili praznuje osebni praznik **Rezi Mörtl**. Vse najboljše!

80. rojstni dan in god praznuje **Ursula Lipnik** iz Lovank. Za visoki dvojni življenjski praznik ji iskreno čestitamo ter želimo trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva!

V Apačah pri Galiciji praznuje 78. rojstni dan **Antonia Podgornik**. Vse najboljše, zlasti mnogo zdravja, sreče in zadovoljstva!

Člani Društva upokojencev Št. Jakob čestitajo za osebne praznike **Dini Rasinger** iz Št. Petra, **Uršl Lepušič** iz Podgorij, **Tonetu Kajžniku** iz Rožeka ter **Floriju Koschatu** iz Podgorij. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Terezija Schumnik, pd. Kuhs v Kazazah, je pred kratkim slavila 82. rojstni dan. Čestitamo ter želimo še mnogo zdravih in srečnih let!

Osebne praznike slavijo tudi **Uršula Zergoi** v Kazazah, **Uršula Markovič** v Vinogradih, **Katarina Petschnig** v Šmarkežu in **Gregor Slugovc** v Lancovi. Društvo upokojencev Podjuna iskreno čestita!

V Borovljah praznuje te dni 70. rojstni dan **Mici Hribernik**. Slavljenci iskreno čestitamo!

V Vogrčah pri Pliberku je pri Ulipu zagledala pred kratkim svetlobo sveta mala **Katarina**. Mami **Gabrieli** in očetu **Hanzeju Lubasu** iskreno čestitamo in želimo obilo družinske sreče!

Prav tako v Vogrčah v Ulipovi družini je pred kratkim praznoval osebni praznik gospod **Hubert Zidej**. Tudi njemu veljajo naknadno naše iskrene čestitke!

24. rojstni dan je praznoval **Milan Piko** iz Vidre vasi. EL prav prisrčno čestita; želi osebnega zadovoljstva ter kliče ša ne mnoga srečna in vesela leta!

V Šmarjeti v Rožu je obhajal rojstni dan občinski odbornik EL Šmarjeta, **Hubert Ogrs**. EL in NSKS mu kličeta še na mnoga

zdrava in zadovoljna leta v občinski politiki ter v krogu domače družine!

Prejšnjo nedeljo je obhajal rojstni dan v Dvoru pri Šmihelu predsednik Enotne liste **Andrej Wakounig**. Iskreno čestitamo in želimo veliko sreče, osebnega zadovoljstva, tako v politiki kot tudi v poklicu.

V Galiciji je včeraj obhajal **Seppi Luschnig** rojstni dan. Želimo mu vse najboljše ter osebnega zadovoljstva! Čestitkam se pridružuje tudi EL.

Prav tako včeraj je slavil rojstni dan občinski odbornik EL Železna Kapla **Stanko Podbregar**. Občinskemu odborniku iskreno čestitamo in želimo vse najboljše! Še na mnoga leta! Čestitkam se pridružuje tudi EL.

Prav danes obhajata osebni praznik **Micka Miškulin** iz Velike vasi ter **Flori Košat** iz Podgorij.

Nekdanjemu občinskemu odborniku SGS Št. Jakob v R. **Floriju Koschatu** želimo še mnogo srečnih, zdravih in zadovoljnih let! Mnogim čestitkam se pridružujeta SGS Št. Jakob in EL.

Prav tako izrekamo naše čestitke **Micki Miškulin**. Prizadevni predsednici Društva upokojencev Št. Jakob v R. ter glavni urednici „Našega upokojenca“ želimo še mnogo zdravja ter osebnega zadovoljstva! Čestitkam se pridružuje tudi SGS Št. Jakob, EL, NSKS ter uredništvo Našega tednika.

Osebni jubilej obhaja v Celovcu mag. Marjan Pipp. Iskreno čestitamo, želimo mnogo uspeha v poklicu ter osebne sreče v družinskem krogu. Marjan, ad multos annos! Čestitkam se pridružujeta EL in uredništvo NT.

Proslava in koncert ob 100-letnici Luka Kramolca

Proslava 100-letnice rojstva Luka Kramolca v Šentanelu v gostilni Rifl; (14. oktobra 1892 se je farnemu organistu rodil sin Lukež), srečali so se koroški pevci in glasbeniki, dobri prijatelji ob dobri kapljici čisto v duhu slavljenca, glasbenega pedagoga in zbiralca narodnih pesmi.

Prof. Cvetko Budkovič iz glasbene šole v Ljubljani je orisal njegovo glasbeno pot. Po orglarski šoli v Celju in obisku glasbenega oddelka visoke šole na Dunaju je opravil pedagoški izpit na Glasbeni matici v Ljubljani. Tam je tudi poučeval (predvsem na realki) in učenci se ga spominjajo kot „kmečkega“, dobrosrčnega in sposobnega pedagoga. Cele generacije slovenskih srednješolcev ga poznajo po šolskih pesmaricah in po pevskih vadnicah, vsak ljubitelj zborovskega petja pa po priredbah narodnih pesmi. Izpod peresa prof. Kramolca smo dobili strokovne članke, kritike in razprave, narodopisne oddaje za Radio Ljubljana in Celovec.

Dr. Pavel Zablatnik, Lukov prijatelj in svetovalec, je orisal njegovo delovanje med koroškimi Slovenci. O neutrudnem zbirateljskem delu pričajo prispevki v vseh pomembnih zbirkah narodnih pesmi. Po njegovi zaslugi so pesmi in viže Lisičjaka, slepega Miceja, Kernjaka, Drazjejevih sester, Milke Hartman, Kežarja in še mnogih ljudskih pevcev prodirale v narodni spomin. Višek narodopisnega dela je njegova zadnja zbirka „Koroške viže“ (Obzorja Maribor 1976), v kateri opisuje koroške bukovnike, vižarje in pevce tako temeljito in obširno, da segamo z veseljem po tej zakladnici narodnega izročila. Sam piše v uvodu, da naj bo zbirka zahvala vsem, ki so „pomagali ohraniti tudi slovensko narodno zavest — vsem viharjem vkljub“. Vsa Koroška se mu danes zahvaljuje. V tem Kramolčevem duhu je potekalo srečanje ob stoletnici rojstva.

Z g. Zablatnikom na čelu smo položili cvetje na njegov grob, prižgali sveče in zmolili Oče naš. Pri večernem koncertu na Prevaljah so odmevale „naše“ koroške narodne; v njegovi priredbi in v domačem vzdušju so ob prigrizku

prepevali pevci in voščili dr. Pavletu Zablatniku za skorajšnji 80. rojstni dan.

A. Angerer

Luka Kramolc (levo) ob svoji 80-letnici z dekanom Stickerjem

Knjižni dar za dvojezične vrtce

Na pobudo Krščanske kulturne zveze je Stane Uršič, podpredsednik Kluba koroških Slovencev v Ljubljani, že drugič zbral denar za nakup slovenskih otroških knjig za malčke, ki obiskujejo dvojezične otroške vrtce na Koroškem. V ponedeljek, 19. oktobra 1992, je Stane Uršič ob priložnosti nastopa Toneta Pavčka v otroškem vrtcu Naš otrok predal zbrane knjige voditeljicam dvojezičnih vrtcev.

H knjižnemu daru je RTV Slovenija za dvojezične vrtce dodala še 120 otroških kaset. Akcijo knjižnega daru je podprlo Ministrstvo za kulturo v Sloveniji. V imenu KKZ, ki je prevzela organizatorsko plat predaje knjig in kaset, je Nužej Tolmajer izrazil željo, da bi dvojezične občine, kjer so vrtci, bolj skrbale za to, da bo prisotna tudi slovenska literatura za otroke. Dejstvo je, da so dvojezični vrtci trenutno še zelo

skromno opremljeni s slovensko otroško literaturo. Prav tako pa bi morali tudi odgovorni v slovenskih založbah in knjigarnah poskrbeli za primerno ponudbo.

V času od ponedeljka, 19. 10., do srede, 21. 10. 1992, pa je KKZ organizirala tudi srečanja Toneta Pavčka z otroki dvojezičnih vrtcev in šol. Ta srečanja je znani in priljubljeni pesnik Tone Pavček naslovil z geslom „Majhen dober dan“ in je

20 let se že nepretrgano srečujejo štirje pevski zbori ter izmenično, vsakič v drugem kraju, predstavljajo slovensko pesem ter gojijo dobro prijateljstvo, ki se je leta 1972 vnelo povsem slučajno. Na nekem pevskem srečanju v Kranju so se zastopniki in člani štirih zborov (MePZ „Svoboda“ iz Stražišča pri Kranju, MePZ „Bratov Milavec“ iz Brežic na štajersko-dolenjski meji, MePZ „Vasilij Mirk“ iz Proseka-Kontovele v Italiji ter MePZ SPD „Zarja“ iz Železne Kaple) slučajno spoznali ter se domenili, da se bodo vsako leto srečali. Na začetku so bili le moški pevski zbori, sedaj pa so trije od njih postali mešani.

Jubilejno 20. srečanje je bilo v soboto, 17. okt., v farni dvorani v Železni Kapli, kjer je organizator tega srečanja in predsednik

MePZ „Zarja“ Jože Blažs mogel pozdraviti skoraj 150 pevk in pevcev ter vrsto častnih gostov iz občin nastopajočih zborov, in sicer župana občine Železna Kapla dr. Dietfrieda Hallerja, župana občine Brežice Teodorja Ordaniča, predsednika ZKO Kranj inž. Andreja Košiča, tajnika društva „Vasilij Mirk“ Marjana Verša ter predsednika SPZ dr. Gustava Brumnika. Posamezni zbori so zapeli vsak po štiri pesmi, ob koncu pa so vsi zbori skupno zapeli še štiri pesmi. Seveda tudi tokrat ni manjkala pesem (himna) „Bratje zapojmo si pesem veselo“, ki jo je napisal Radovan Gobec prav za srečanja teh štirih pevskih zborov.

Domači zbor MePZ „Zarja“ je tokrat prvič nastopil pod vodstvom Gabriela Lipuša, ki je preteklo leto nasledil Boža Hartmana.

Pisatelj Tone Pavček je predal otrokom knjige ter jim pripovedoval marsikaj zanimivega iz sveta knjig in pisateljev.

Foto: Fera

Železna Kapla

Evropska nagrada

Občina Železna Kapla je pred kratkim prejela nagrado na 2. podelitvi evropske nagrade za obnavljanje vasi.

Železna Kapla je to nagrado dobila za izvedbo turističnega koncepta iz leta 1990, v katerem je bilo načrtovano med drugim odprtje Obirskih jam, gradnja teniške hale ter obširna obnova 120 fasad v Železni Kapli.

Hotelska in gastronomska ponudba sta se tudi izboljšali. Turistični koncept bo zaključen z izgradbo kolesarske poti do Klopinskega jezera ter realizacije obvoznice Železne Kaple, ki pa trenutno dela še precejšnje preglavice, saj se v Kapli še niso mogli odločiti za eno izmed predlaganih variant.

Bistrica - Dvor

Obvoznico že gradijo

V občini Bistrica so ta teden pričeli z gradnjo obvoznice vasi Dvor, ki je v zadnjih letih močno trpela zaradi prometa k na novo nastalemu Breškemu jezeru.

Podlaz/Pudlach

Kriminalistična policija raziskuje v domu

V okrajnem domu za seniorje v Podlazu/Pudlach kriminalistična policija trenutno raziskuje nerednosti pri obračunavanju. Med drugim očita vodstvu doma, da je manipuliralo z računi in da so na misteriozen način izginile tudi hranilne knjižice upokojencev.

Kanalizacija: kompromis

Postopna gradnja

Na Dunaju so se koroški zastopniki ta teden pogovarjali z zveznim ministrom Fischlerjem o kanalizaciji. Bistveni rezultat: Koroški je ministrstvo odobrilo načrt, ki v posameznih stopnjah predvideva izgradnjo koroške kanalizacijske mreže.

Kako pomemben je bil sklenjeni kompromis, kaže primer vodje dobrolskega občinske urada Ludwiga Diexerja, ki je bil preteklo sredo obsojen na pogojno kazen v višini v 72.000,- šil.-. Podobno bi grozilo tudi v drugih občinah, kjer bi bil lahko kaznovan vsak navaden posestnik hiše, ki krši zakon o vodnem pravu, če ni priključen na kanalizacijo.

Pliberk: bo novi most razremenil promet na glavnem trgu?

Vroča razprava tudi o sanaciji pliberškega kopališča

Pliberški občinski moške so na minuli občinski seji skušali reševati prometne težave v Pliberku. Ali so jih, se bo izkazalo. Rešili so na vsak način vprašanje dvojezičnega otroškega vrtca.

Poroča Silvo Kumer

Pliberk bo zdaj le dobil most čez reko Bistrico na pliberški jormaški travnik. Čeprav so mandatarji VP skušali preložiti odločitev na naslednjo sejo, je občinski svet z glasovi SP, EL in tudi VP sprejel načelni sklep o gradnji mostu, ki bo verjetno stal okoli 2 mio. šilingov. Pristojni referent in „oče“ mostu, tržni referent Štefan Visotschnig (SP), pri svojih prizadevanjih ni užival le podpore. Predvsem mandatar Gottfried Stöckl (VP) mu je močno nasprotoval, končno pa je - za vse presenettljivo - glasoval za gradnjo.

Novi most naj ne bi samo skrajšal pot na jormak, ampak bo tudi preusmeril veliki del prometa z glavnega trga na rob mesta, kjer je na voljo več parkirnišč.

Štefan Visotschnig upa, da bosta finančno breme mostu nosila Dežela in Zveza, gradnjo mostu pa povezuje z jubilejem 600. pliberškega jormaka leta 1993.

Pravtako vroča razprava se je

razvila v zvezi s sanacijo kopališča, ki je bilo zgrajeno ob priložnosti 700 -letnice mesta Pliberk leta 1928. Projekt bo Občino stal vsaj 8 mio. šilingov.

Ta vsota je bila mandaterjema Juriju Mandlu in Blažu Kordeschu (oba EL) previsoka. Kordesch je zastopal mnenje, da bi bilo bolj pametno investirati milijone v gradnjo jezera med Nončo vasjo in Pliberkom. Zaenkrat je občinski svet sklenil načrtovanje sanacije, ki bo stalo 10 % gradbene vsote, torej pribl. 800.000,- šilingov.

Občinski svet je potrdil tudi najemniško pogodbo za dvojezični otroški vrtec v pliberški glavni šoli. Proti je glasovala le FP, ki pa je prvotno glasovala za vrtec. To zadržanje je izzvalo enotno kritiko ostalih frakcij. Mandatar Alfred Meklin (VP) je dejal, da FP izvaja destruktivno občinsko politiko. Dvojezični vrtec pa je del volilne obljube njegove frakcije, zato je vesel, da je prišlo do pozitivne

rešitve. Pozitivno sta ovrednotila sklep tudi župan mag. Raimund Grlic in podžupanja Helga Kristan (SP).

Mandatar EL dipl. inž. Štefan Domej pa je ugotovil, da se je uresničila dolgoletna zahteva Enotne liste. „Doslednost EL in izboljšanje vzdušja v občini sta bila predpogoj za ta pomembni sklep,“ je ugotovil Domej, ki je še opozoril, da so bile v preteklosti ostale frakcije vedno proti dvojezičnemu vrtcu, zdaj pa ga hočejo prodati kot svoj uspeh.

Podobno je ugotovil tudi njegov frakcijski vodja ek.sv. Fric Kumer: „Iz Savlov je postalo več Pavlov,“ je namignil v smer SP in VP. Destruktivno zadržanje FP pa je komentiral, češ da tudi „sajenje lip in dobov“ v tej frakciji očitno ni pozitivno vplivalo na njihovo politiko.

Vesela vest tudi za šolarje v Božjem grobu. Ljudsko šolo bodo sanirali ter zgradili nekaj novih

prostorov, med drugim tudi telovadnico. Skupno bo projekt stal 14 mio. šilingov. Pri tem je bila upoštevana tudi želja staršev, ki so zahtevali varnejše prometne pogoje pred šolo; zgradili bodo dodatno cesto k šoli, ki bo kasneje povezana s kolesarsko potjo, katera bo povezovala Pliberk z La-botom.

Občinski svet si je belil glavo tudi s prometnimi razmerami na glavnem križišču v Pliberku in predlagal krožni promet (Kreisverkehrsregelung); ali bo ta varianta izvedljiva, pa je odvisno od posestnikov zemljišč poleg križišča. Le - ti pa niso ravno navdušeni!

Citat tedna

„Iz Savlov je postalo več Pavlov“-
ek.sv. Fric Kumer k odločitvi SP in VP za dvojezični otroški vrtec v Pliberku

Rekli so:

„Vprašanje, ali bom ostal župan ali pa bom šel v deželno politiko, se zastavlja šele 1996/97“-
Župan mag. Raimund Grlic na vprašanje, ali bo oddal mesto župana, če bo šel v deželno politiko.

„8 do 10 mio. šilingov za sanacijo kopališča! Nam je to res toliko vredno?“-
Blaž Kordesch k sanaciji kopališča

„Sanacija pač stane, kolikor stane“-
Gottfried Stöckl k sanaciji kopališča, ki je z njegovega vidika posebne arhitektonske vrednosti za Pliberk

„Ljudje ne bi razumeli, če bi Občina vsako leto na novo postavljala most za jormak“-
ek.sv. Fric Kumer k predlogu, da bi vsako leto provizorično postavljali most.

Dobrla vas: kanalizacijski projekt bo kmalu na mizi!

Aprila '93 bo občinski svet odločal o dvojezičnem otroškem vrtcu

Občinski svet v Dobrli vasi se je na svoji minuli seji spet intenzivno ukvarjal s kanalizacijo, zavoljo katere je bil ta teden vodja občinskega urada Ludwig Diexer celo obsojen pred sodiščem.

Poroča Silvo Kumer

Ker so zakonski predpisi zelo strogi, Dobrolčanom ne ostane nič drugega kot gradnja občinske kanalizacije. Pristojni referent dr. Siegfried Karner (FP) je poročal, da so vodnopravne odločbe (Wasserrechtbescheide) že izstavljene in da bo zdaj potrebno konkretizirati kanalizacijski projekt. Župan Josef Pfeiffer je rekel, da bo Občina storila vse zahtevane korake in da ne bo dopustila očitkov glede zamude. Ta teden je Pfeiffer razpravljal na Dunaju o financiranju kanalizacije; z njim sta bila tudi župana Žitare vas in Škocijana.

Kar se tiče možnosti bioloških čistilnih naprav, sta se župan Pfeiffer in referent Karner izrekla proti. Karner: „Biočistilne naprave ne dosežejo tistih rezultatov kot mehanične.“ Pfeiffer: „Zagovorniki biočistilnih naprav vabijo z nizkimi stroški in to je vse!“ Frakcijski vodja EL Martin Wastl je opozoril, da so se strokonjaki že pogosto motili; zato bi bilo bolje resno razpravljati tudi o prednosti bioloških čistilnih naprav.

Od centra oddaljene vasi, kot so Pribla vas, Humče, Mokrije, po vsej verjetnosti ne bodo priključene na centralno kanalizacijo, ker so za te vasi cenejše manjše čistilne naprave. Do prvih zapletov je prišlo že v Goselni vasi, kjer se nekateri vaščani ne strinjajo s predlagano varianto. Župan Pfeiffer: „Ti prebivalci morajo kasneje računati z višjimi priključnimi stroški.“

Aprila pogovori o otroškem vrtcu

Nov otroški vrtec v dobrolskem samostanu bo nudil prostora trem skupinam. Tinej Wastl je hotel izvedeti od pristojne-

ga referenta Josefa Schlesitza (SP), ali bo od teh vsaj ena dvojezična; vprašani pa želi z reševanjem tega vprašanja počakati vsaj do aprila 1993. Tudi osebno se referent Schlesitz ni hotel izjaviti za ali proti dvojezični skupini in želi to vprašanje prepustiti ostalim članom odbora. Začetek gradnje vrtca bo letos novembra, gotov pa naj bi bil septembra 1993.

Turizem: letos - 9 %

Letošnja turistična sezona je prinesla v občini Dobrla vas krepak minus. Pristojni referent Gerhard Grascher (VP) je poročal, da so prenočitve od 1. novembra 1991 do 31.8.1992

Martin Wastl se je na seji zavzel za dvojezični otroški vrtec v Dobrli vasi.

nazadovale za 9 %. Tudi v septembru so šteli 5 % manj nočitev. Vzrok temu naj bi bilo izostajanje turistov iz Nemčije, ki so letos v večji meri preživljali dopuste ob lastnem morju.

Tinej Wastl je k temu še dodal, da bi bila sezona za Dobrlo vas gotovo popolnoma porazna, če bi moral zaprti še Rutar - Lido (zaradi težav z vodnim zakonom). S tem je soglašal tudi župan Pfeiffer, ki je pristavil, da bi zaprtje Rutar Lida pomenilo veliko škodo za celotno dobrolsko gospodarstvo.

Regionalni razvoj - delovne skupine

Tudi občina Dobrla vas se je odločila za izvedbo takomeno-

vanega krajevnega in regionalnega razvojnega koncepta (ORE / Orts-und Regionalentwicklung). Ustanovljene bodo štiri skupine (Metlova, Dobrla vas, Sinča vas in Goselna vas), v katerih bodo imeli prebivalci možnost sodelovanja.

Občinski svet je sklenil tudi nakup strojev in vozil za strojni park v višini 3,7 mio. šilingov. Tako bo Občina dobila nov to-

Župan Josef Pfeiffer je na občinski seji „glasno razmišljal“ o povišanju vodnega davka.

vornjak znamke Mercedes (1,8 mio. šil.), Unimog (1,5 mio.) in bager (690.000,- šil.). Pepej Komar (EL) je s tem zvezi dejal, da je to za Občino velika investicija in da bodo morali nastavljeni s stroji zel o vestno delati.

Občina pa bo prodala občinske traktor. Prodajna cena znaša 80.000,- šil., prednost pri nakupu imajo domačini.

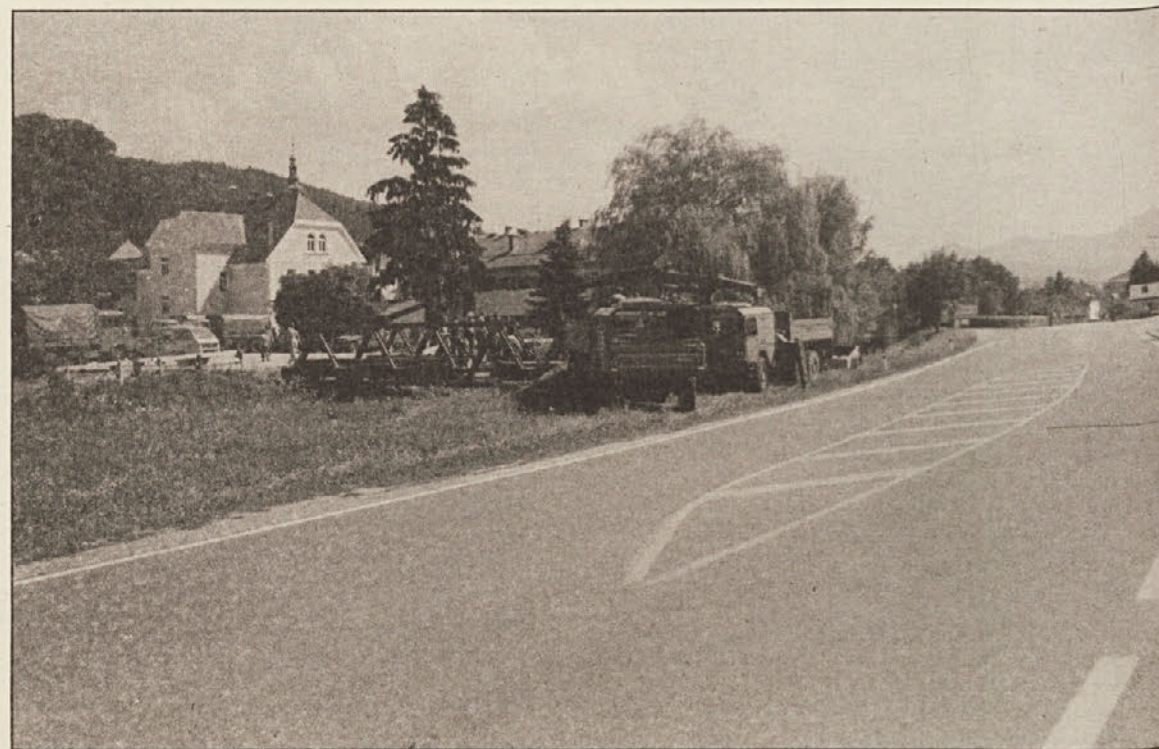
Zvišanje vodnega davka

V bližnji prihodnosti lahko Dobrolčani računajo s povišanjem vodnega davka. To je najavil župan Pfeiffer, ki želi tako kot pristojni referent prebivalce pravočasno opozoriti na to dodatno finančno obremenitev. Tinej Wastl pa je dejal, da takega povišanja občani ne bodo sprejeli brez temeljite obrazložitve vodnega budgeta. Za to se bo zavzela EL.

citat ob robu seje . . .

„Ali ima nakup novega občinskega tovornjaka kaj opraviti z novim mercedesom župana Pfeifferja?“-

Tinej Wastl na predlog župana Pfeifferja, naj Občina Dobrla vas nabavi tovornjak znamke Mercedes.

Bonovi most čez reko Bistrico rešil prometne težave na pliberškem glavnem trgu? Vprašanje je tudi, ali je krožni promet najboljša rešitev za glavno križišče (na sliki spredaj). Najcenejša menda je.

Sejem Geld & Wert 1992

Tudi ZVEZA-BANK zastopana na strokovnem sejmu

V okviru 1. strokovnega sejma za antikvitete, umetnost in naložbe kapitala

GELD & WERT 1992

bo zastopana tudi

ZVEZA-BANK /
POSOJILNICA-BANK

na stojnici H 02 v celovski sejmski hali 5.

Obiskovalcem bo ZVEZA-BANK nudila informacije o vrednostnih papirjih, naložbah v šilingih in tujih valutah, dokumentnih poslih (akreditivi, inkasi), plačilnem prometu s tujino, depozitih, ELBA (Electronic Banking) itd.

Nadalje bo obiskovalcem pri stojnici ZVEZE-BANK na razpolago Reuters-ekran.

Sejem bo odprt od srede, 28. oktobra, do petka, 30. oktobra, od 11. do 21. ure, v soboto, 31. oktobra, pa od 9. do 18. ure.

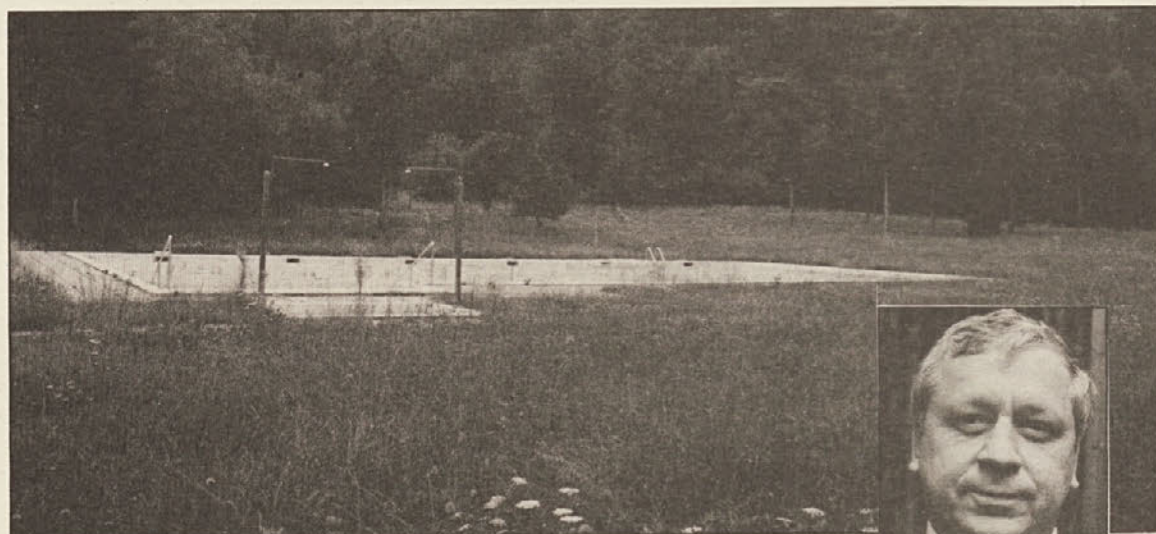
Nadaljnje zanimive sejemске prireditve:

28. 10. 1992, ob 18. uri: **diskusija** „Denar in vrednost za domače denarice — Koroški gospodarski krožek“. Vodja diskusije bo dr. Reinhard Lorenz — ORF Koroška.

28. 10. 1992, ob 20. uri: **referat**: „Bančna tajnost in anonimnost v Avstriji“, ki ga bo podal predsednik upravnega odbora zvezine centralne banke na Dunaju „Raiffeisen-Zentralbank Österreich AG“ gen. dir. Klaus Liebscher.

Vstopnice za sejem lahko dobite do 28. 10. 1992 tudi na šalterju ZVEZE-BANK v Pavličevi ulici.

Št. Janž: Ali bo možno revitalizirati že zaprto kopališče?

Še vigredi je bil Vili Moschitz edini občinski odbornik, ki se je zavzemal za revitalizacijo kopališča. Sedaj je nastala samoiniciativna skupina, ki hoče rešiti ta areal, da se ne bi prodal.

Kot smo že poročali, je občinski odbor na Bistrici v Rožu sklenil zaprtje šentjanškega kopališča. Medtem ko se je vigredi Vili Moschitz še kot edini občinski odbornik vehementno zavzemal za sanacijo tega kopališča, so danes tudi že nekateri drugi občinski odborniki prepričani, da bi bilo škoda, če bi občina prodala ta areal in ga preimenovala za gradbene parcele.

Tako je v Št. Janžu nastala

pohvale vredna in pomembna samoiniciativa štirih privatnikov, ki so se odločili, da bodo ta areal z obstoječo infrastrukturo odkupili od občine. Zadevni prvi pogovori so bili pozitivni in Vili Moschitz pričakuje, da bo občinski odbor soglašal s tem predlogom.

Člani iniciativne skupine so izrazili pripravljenost, da bodo investirali za revitalizacijo tega areala sredstva iz svojega žepa. V prvi fazi hočejo zgraditi na tem

zemljišču dve teniški igrišči; za obratovanje bi uporabili že obstoječo infrastrukturo. In sicer so to kantina, stranišča in kabine.

Nadalje razmišljajo o možnosti, da bi v drugi fazi v manjšem obsegu morda celo obnovili obstoječi bazen za kopanje.

Koncept samoiniciativne skupine je tak, da bi ta projekt vodili kot turistično podjetje.

MLADA EL

in

KLEINE ZEITUNG

vabita na

Podijsko diskusijo
na temo

Koroški Slovenci v Deželni zbor, le kako?

K vprašanju zastopstva
koroških Slovencev v
Deželnem zboru

Četrtek
29. 10. 1992,
ob 20.00

diskutirajo:
Mag Peter Kaiser
Die Junge
Sozialdemokratie

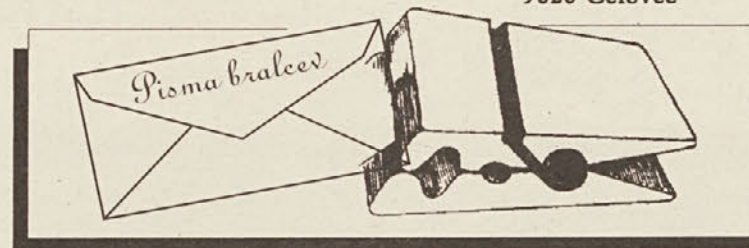
Horst KRAINZ
Junge ÖVP

Stefan POTOTSCHNIG
Ring Freiheitlicher
Jugend

Mag. Rudi VOUK
Mlada Enotna lista

... pisma bralcev ...

P.n.
Naš tednik
10. Oktoberstr. 25/III
9020 Celovec

Slovenci — samo še skupina, ne več skupnost?

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika IV., str. 723, je pri geslu „skupina“ pod 1., kot primarni pomen besede, razloženo, da je skupina „več ljudi, stvari, ki so v določenem času skupaj“, npr.: skupina obiskovalcev, skupina hiš, skupina lestencev, potovati v skupini...

Na naslednji, 724. strani, pa je pri geslu „skupnost“ kot primarni pomen besede pod številko 1 zapisano, da je skupnost to, „kar je sestavljeno iz več ljudi, ki jih družijo, povezujejo skupne lastnosti, potrebe, cilji, in tvori celoto“, npr.: družinska skupnost, jezikovna skupnost, narodna skupnost, politična skupnost, vaška skupnost, verska skupnost...

Iz tega je moč sklepati, da se sme — jezikovno pravilno in razumljivo! — uporabljati le beseda „skupnost“, ko govorimo ali

pišemo tudi o slovenski narodni skupnosti na Koroškem, razen če le-te (po čigavi merodajni in obvezujoči ugotovitvi?) več ne družijo, ne povezujejo nobene „skupne lastnosti, potrebe, cilji“. Razen tega beseda „skupina“ more označiti ne le „osebe“, ampak tudi „stvari“, kar sporazumevanje še bolj zakomplicira, če v mislih vendarle imamo le „ljudi“.

-Stam-

NT, 16. 10. 92.

„Sele: So slovenskim socialdemokratom pravi slovenska imena deveta briga?“

Ne, niso jim deveta briga! Če poročilo v NT ne bi bila le polresnica, potem bi moralo biti zapisano tudi, da so si slovenski socialdemokrati že prizadevali za strokovno komisijo, ampak za tako na deželni ravni, ne samo za Sele. Dkor pogleda malo dalje,

kot samo čez prag domače hiše, se zaveda, da Slovenci z istimi problemi ne živijo samo v Selah, ampak še kje drugje širom po Koroški.

Socialdemokrati so zato predlagali, da se prošnja predloži Deželni vladi, katera naj ustanovi nomenklaturno komisijo za celo Koroško. Ta uradna komisija bi potem tudi skrbela, da bi prava imena uporabljali v vseh zemljevidih in uradnih katastrih. S strani EL predlagana strokovna komisija za območje selske občine bi sicer preverila imena, pri uradni uporabi le teh pa bi ostalo vse po starem. Toraj, veliko grmenja — malo dežja.

„Svojevrstno vlogo igrajo socialisti in odborniki ÖVP tudi v zvezi s prezidavo občinske hiše.“

Čudno, če se je na zadnji seji dokončno z glasovi SPÖ in ÖVP sklenila prezidava, potem to ni bilo nič drugega, kot demokratična večinska odločitev.

Polemika finančne strani pa nam je še dobro v spominu iz časa, ko se je gradila nova ljudska šola. Tudi takrat so iste osebe prikazovale občanom le črno-bele slike. Sedaj je šola gotova in plačana, Selani pa so nanjo lahko ponosni.

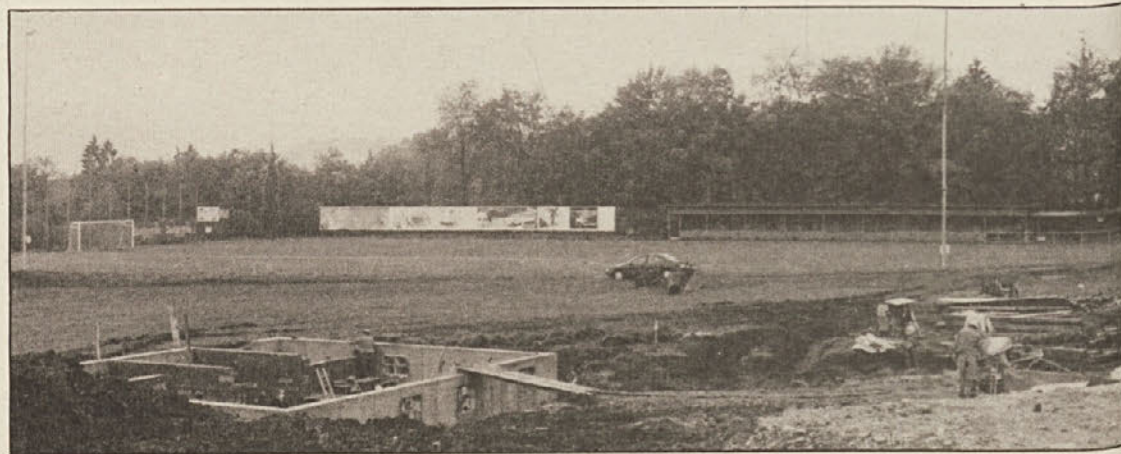
Za konec pa še „strankarska disciplina“.

Do zdaj nam socialdemokrati še nihče ni branil uporabljati lastno pamet — če pa je pri EL drugače, je to njihov problem.

Franci Kropivnik

Bilčovs: Občina je začela z gradnjo športnega igrišča

Leta 1991 je bilčovska Občina nakupila za 1,2 milijona šilingov zemljišče za dodatno športno igrišče na Potoku. Istočasno je prav tako za 1,2 milijona šilingov odkupila od lastnika tudi obstoječe športno igrišče, katerega je imela doslej v najemu. Pred kratkim je začela Občina s prvo etapo gradnje.

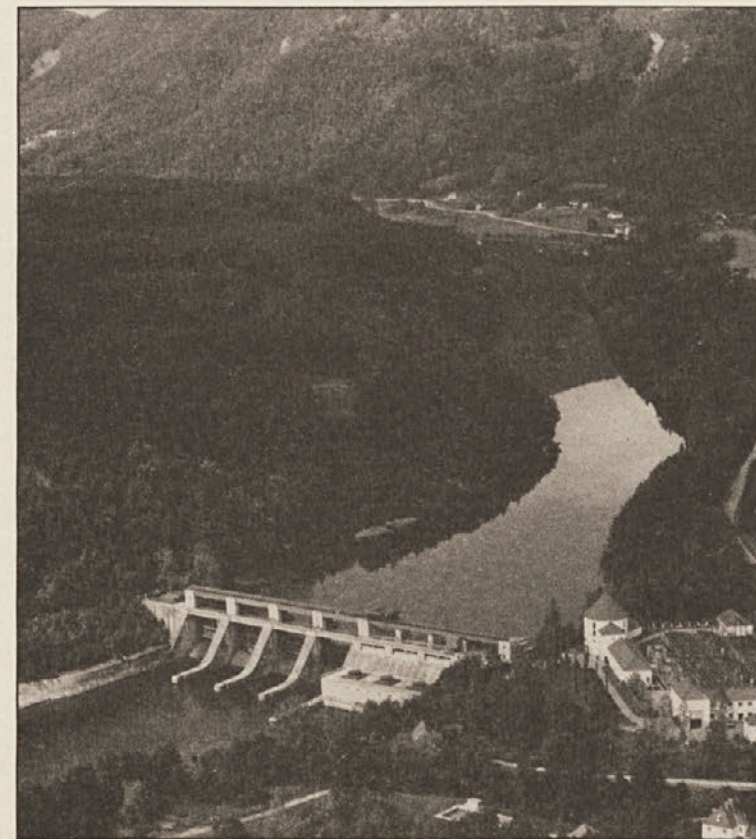
Trenutno so že vidni fundamenti kabine, za WC, tuše in prostore, točilnico in shrambo pijač. Ta dela bodo predvidoma stala okrog 3 milijone

šilingov. V tem sklopu bodo nastala tudi parkirišča, saj je bilo doslej pomanjkanje primernih parkirišč v času nogometnih tekem velik problem.

V drugi etapi gradnje bo Občina poskrbela za sanacijo obstoječega nogometnega igrišča in za ureditev prostora za treninge nogometašev. Deloma pa naj bi tudi v tem sklopu nastala še dodatna parkirišča.

Koliko bo projekt stal v končni fazi, tega nam tajnik občinskega urada Rudi Essl ni mogel oziroma ni hotel povedati.

Heidi Stingler

Praznik za najstarejšo elektrarno

Leta 1938 so v Žvabeku zgradili elektrarno, leta 1942 je prvič proizvedla tok. S kapaciteto 60 megawatov je bila svojčas najmočnejša elektrarna v Avstriji. Pretekli petek se je na slavnosti ob 50-letnici elektrarne deželni glavar dr. Christoph Zernatto izrekel za nadaljnjo izgradnjo vodnih elektrarn, ki še vedno na najčistejši način proizvajajo energijo. Elektrarna pa je danes tudi pomemben delodajalec, saj nudi 80 delovnih mest.

S. K.

**T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U**

PETEK, 23. okt.
Narodopisna oddaja (dr. A. Feinig).

SOBOTA, 24. okt.
Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

NEDELJA, 25. okt.
6.30—7.00 Dobro jutro na Koroškem. — Duhovna misel (žpk. Florian Zerger, Kazaze).
18.10—18.30 Dogodki in odmevi.

PONED., 26. okt.
6.30—7.00 Dobro jutro na Koroškem.
18.10—18.30 Ob avstrijskem državnem prazniku.

TOREK, 27. okt.
Partnerski magazin.

SREDA, 28. okt.
Glasbena središča.
Večerna: Rekvijem — poslednje stvari (mag. A. Feinig).

ČETRTEK, 22. okt.
Rož — Podjuna — Zilja.

**DOBER DAN,
KOROŠKA**

**Nedelja, 25. oktobra,
ob 13.00 v TV 2**

**Poned., 26. oktobra,
ob 16.20 v TV SLO/1**

predvidoma s sledečimi prispevki

Ob avstrijskem nacionalnem prazniku: sprejem Narodnega sveta in dvojezične prireditve na južnem Koroškem

Nemci v Mariboru zahtevajo upoštevanje v novi slovenski vladi

Tretji kongres koroške deželne vlade: vprašanja sožitja v deželi in narodnih skupnosti v Evropi z vidika strokovnjakov

Razstava grafičnih del Lojzeta Spacala v galeriji Rožek: psihogrami slovenskega Krasa

„Kärnten — ein lyrisches Portrait“: predstavljamo eno najlepših knjig leta

Za utrjevanje zaupanja med varčevalci in slovenskimi denarnimi zavodi so potrebni poslovni pogoji in posebna ponudba

Odbojkarji SK Dob/Aich so trenutno številka 1 na Koroškem in v Avstriji

DOBER VEČER, SOSED — GUTEN ABEND, NACHBAR

dvojezična kulturna prireditve ob avstrijskem državnem prazniku

**v soboto, 24. oktobra, ob 19.30
v Kulturnem domu pri Cingelcu na Trati**

Sodelujejo:
Karlovaški oktet,
Burschenquartett St. Margarethen,
Dekliški zbor SPD „Borovlje“,
Ivo Tull — kantavtor iz Trsta

**v soboto, 24. oktobra, ob 20. uri
v Kulturnem domu na Radišah**

Sodelujejo:
Pevske skupine SPD „Radiše“,
MGV Rottenstein-Podgrad,
Glasbena šola, Franz Stimpf, Mili Hrobath
Misli k prazniku: dr. Ralf Unkart

**v nedeljo, 25. oktobra, ob 19.30
v farni dvorani v Železni Kapli**

Sodelujejo:

Vaščani pojo, Smrtnikovi fantje,
Gemischter Chor
der Pensionisten Ortsgruppe Eisenkappel,
Burschenquartett St. Margarethen,
MePZ SPD „Zarja“ Železna Kapla,
Recitatorska skupina
Slavnostni govor:
dr. Maja Haderlap, dramaturginja

**v nedeljo, 25. oktobra, ob 20. uri
v ljudski šoli v Globasnici**

Sodelujejo:
Ženski zbor s Ptuja,
Mešani pevski zbor „Peca“,
Gemischter Chor Globasnitz,
Moški pevski zbor „Franc Leder-Lesičjak“
Slavnostni govornik:
Bernard Sadovnik
Prireditelj:
Slovensko kulturno društvo v Globasnici

**Vabilo k prvi obletnici
Javne dvojez. ljudske
šole v Celovcu**

Čas: v petek,
23. 10., ob 10. uri

Kraj: LŠ 24 —
Rennerjeva šola,
Ebentalerstr. 24
v Celovcu

Ledince

Predavanje z diapozitivi
ob državnem prazniku:
CARITAS IN NAŠA POMOČ
Predava: Peter Quendler — Caritas
Čas: v soboto, 24. 10., ob 20. uri
Kraj: v Kulturnem domu v Ledincih
Prireditelja: SPD „Jepa-Baško jezero“ in Katoliška prosveta
Darovi bodo nakazani akciji „Sosed v stiski“

**Št. Rupert pri
Velikovcu**

**SALON EXPON — musical za staro
in mlado** (Jana Kolarič)
Čas: v soboto, 24. oktobra,
ob 19.30
Kraj: v dvorani gospodinjke šole v
Št. Rupertu pri Velikovcu
Nastopa: mladinska gledališka skupina
KPD „Planina“ iz Sel
Režija: Franci Končan
Prireditelj: Prosvetno društvo „Lipa“
v Velikovcu

Radiše

**OHOD PO RADIŠAH — Strančiče —
Sojnica**

**JUBILEJNI KONCERT in PREDSTAVITEV
NOVE KASETE ansambla „Korenika“
ob 10-letnici obstoja**

Čas: v soboto, 24. oktobra, ob 19.30
Kraj: v farni dvorani v Šmihelu
Nastopata še: Kvartet bratov Smrtnik
in Oktet Suha

Čas: v nedeljo, 25. oktobra
Zbirališče: ob 10.30 v Tucach
Prireditelj: SPD „Radiše“

VABILO

Zveza koroških partizanov priredi vsako leto za DAN MRTVIH na drugem pokopališču centralno spominsko svečanost za borce proti fašizmu in vse ostale žrtve fašizma, ki so darovali svoja življenja za našo svobodo. Letos bo ta centralna spominska svečanost v soboto, dne 31. 10. 1992, ob 15. uri na pokopališču na Radišah. Spomnili se bomo vseh žrtev fašizma, ki počivajo na tem pokopališču. Mislimo, da je naša dolžnost, da se poklonimo tem žrtvam fašizma tudi mi, ki smo doživeli svobodo. Zato vas prosimo, da se v čim večjem številu udeležite te spominske svečanosti.

Velikovec

**DRUŠTVENI IZLET
prosvetnega društva „Lipa“ v Ve-
likovcu**
Čas: v ponedeljek, 26. 10.

Odhod: ob 7.45 uri pred Delavskim
uradom (Arbeitsamt) v Velikovcu
Ogled Slomškove razstave v Pokra-
jinskem muzeju v Mariboru.
Cena: 170,— šil. za vožnjo
Prijave sprejema: Hanzl Karner, Po-
sojilnica-Bank Podjuna v Velikovcu
(04232/2865)

**PREDAVANJE:
Nacionalizem,
narodna zavest in
koroški Slovenci**

Predavatelj:
univ. doc. as.
prof. dr. Andrej Moritsch
(Univerza Dunaj)
**v torek, 10. 11., ob 19.30
v gostilni Miklavž, Bilčovs**
Prireditelj:
SPD „Bilka“, Bilčovs

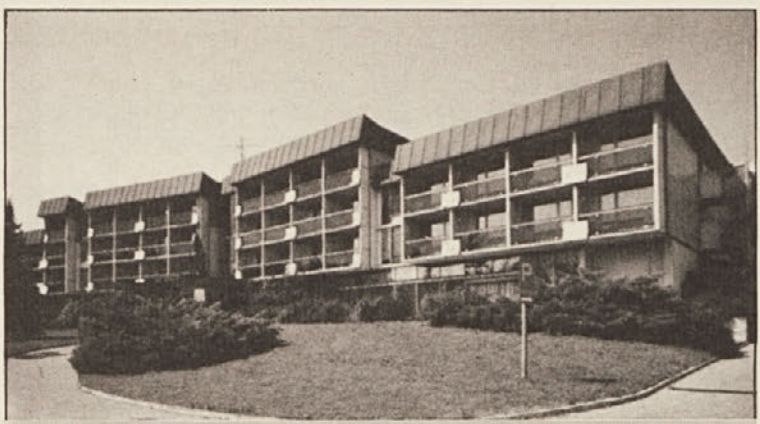
Literarni natečaj „MLADIKE“

1. Revija Mladika razpisuje XXI. nagradni literarni natečaj za izvirno še neobjavljeno črtico, novelo ali ciklus pesmi.

2. Rokopise je treba poslati v dveh čitljivo pretipkanih izvodi na naslov MLADIKA, ul. Donizetti 3, 34133 Trst, do 31. decembra 1992. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z geslom ali šifro. Točni podatki o avtorju in naslov naj bodo v zaprti kuverti, opremljeni z istim geslom ali šifro. Teksti v prozi naj ne presegajo deset tipkanih strani, ciklusi poezije pa naj predstavljajo samo izbor najboljših pesmi.

4. Na razpolago so sledeče nagrade: za črtico ali novelo: prva nagrada 200.000 lir, druga nagrada 150.000 lir, tretja nagrada 100.000 lir; za pesem ali ciklus pesmi: prva nagrada 100.000 lir, druga nagrada 70.000 lir, tretja nagrada 50.000 lir.

Vsi teksti ostanejo v lasti Mladike. Nagrajena dela bodo objavljena v letniku 1993.

Kras v rožeški galeriji

Razstava tržaškega mojstra Lojzeta Spacala, umetnika s Krasa.

V svojih delih upodablja Kras. Njemu je ostal zvest, iz njega črpa navdihe in pobude. Skoraj se zdi, kakor da bi čul po razstavnih prostorih peti burjo, šumeti borovce, kakor da bi užival vonj njihove zdravilne smole, kakor da bi iz daljave zavohal sol jadranskega morja. Manjkata samo še teran in pršut, pa bi mislil, da si na Krasu.

Lojze Spacal se je rodil leta 1907 v Trstu. Izhaja iz izročila kamnosekov. V dobi fašizma so zavednega Slovenca preganjali. Leta 1929 so ga za tri leta izgnali v južno Italijo. Ko je bil izpuščen, je opravil maturo na umetnostnem liceju v Benetkah. Kot profesor je poučeval v Rimu in Trstu. Pozneje je študiral v Monzi in Milanu. Med drugo svetovno vojno je bil spet zaprt. Po vojski se je njegova umetniška slava močno razširila. Večkrat je razstavljal na bienalu v Benetkah, pa tudi v Ljubljani in drugod v Sloveniji in v drugih krajih po Italiji in nekdanji Jugoslaviji.

Spacal sodi med slavne predstavnike, celo med očete sodobne grafike. Od figuralne se po abstraktni umetnosti spet vrača k bolj oprijemljivemu prikazu. Svojo slavo si je tudi ustvaril kot slikar in kipar, v tej stroki zvest svojim prednikom kraškimi kamnosekom.

Razstavo je v soboto, 17. oktobra, odprl Gregor Pinter, ravnatelj galerije Sv. Donata v Piranu. V uvodnih besedah je prikazal umetnikovo delo. Na žalost 85-letni mojster ni mogel sam priti na odprtje razstave. Škoda tudi, da piranski galerist, ki je spregovoril nemško in pozdravil italijanskega konzula di Tullia v italijanščini, ni spregovoril slovenske besede. Odlična razstava in umetnikova življenjska usoda slovensko uvodno besedo ne samo zaslužita, marveč zahtevatva.

VABI NA

MARTINOVANJE

ki bo 14. in 15. novembra 1992 na Otočcu (Dolenjska)

Ogled znamenitosti Dolenjske

CENA: 920,-
šil.

1. dan — sobota, 14. 11.

Prihod na OTOČEC v zgodnjih popoldanskih urah, namestitvev v hotelu GARNI, dobrodošlica z aperitivom. Ogled gradu OTOČEC, sprehod. Večerja v motelski restavraciji na Otočcu, ples — MARTINOVANJE (igra ansambel METRO, krst ob 22. uri).

2. dan — nedelja, 15. 11.

Po zajtrku izlet na TRŠKO GORO. Ob 12. uri kosilo in domača glasba v zidnici na Trški gori. Popoldne povratek proti domu.

V ceni je všteto:

polpenzion, dobrodošlica z aperitivom, MARTINOVANJE v motelski restavraciji, kosilo v zidnici in organizacija izleta.

Prijave možne do 6. nov. 1992 na uredništvu Našega tednika

Fotografski natečaj

Uredniški odbor MLADIKE razpisuje natečaj za fotografije (po možnosti črno-bele) za naslovno stran revije. Namen natečaja je odkrivati nove talente. Tematika ni obvezna, vendar naj ustreza značaju revije (narava, okolje, letni časi, etnografija, naši spomeniki, naši prazniki).

Nagradni sklad predvideva: 100.000 lir nagrade za prvo mesto, 50.000 lir nagrade za drugo mesto in več odkupnih nagrad po 30.000 lir.

Izdelke (največ tri za vsakega udeleženca) naj prijavitelci pošljejo na naslov: MLADIKA, „Fotografski natečaj 1992“, ul. Donizetti, 3—34133 Trst-Trieste, do 31. decembra 1992.

Št. Jakob v Rožu

Recital indijanskih modrosti „IŠTA AOGIN“ ob 500-letnici odkritja Amerike

Žalujoci: Gledališka skupina Višje gospodarske šole iz Št. Petra pri Št. Jakobu

Režija: Marjan Sticker

Čas: v petek, 23. oktobra, ob 20. uri

Kraj: v farni dvorani v Št. Jakobu v Rožu

Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Rož“

Bilčovs

BARBARA STROMBERGER poje v avli ljudske šole v Bilčovsu

Čas: v petek, 23. oktobra, ob 19.30

Vabi županja Štefi Quantschnig

Sveče

KULTURNA PRIREDITEV OB AVSTRIJSKEM DRŽAVNEM PRAZNIKU

Čas: v soboto, 24. 10., ob 19. uri

Kraj: v stari šoli v Svečah

Sodelujejo: dr. Matevž Grilc — slavnostni govor; Tone Kuntner —

dramski igralec in pesnik; Moški pevski zbor „Kočna“

Prireditelj: SPD „Kočna“ v Svečah

Tržič

Razstava: „MOHORJEVA ME JE UČILA BRATI SLOVENSKO“

Kraj: Kurnikova hiša v Tržiču

Razstava bo odprta do 9. novembra vsak dan med 16. in 18. uro, ob sobotah in nedeljah tudi med 9. in 12. uro, ob ponedeljkih je razstava zaprta.

Prireditelja: Zavod za kulturo in

izobraževanje Tržič in Mohorjeva družba v Celovcu

Žvabek

SREČANJE V ŽVABEKU s pevsko-instrumentalno skupino Žvabek pod vodstvom Rozine Katz, s Friedbertom Kerschbaumerjem in s posebnim presenečenjem

Čas: v petek, 23. 10., ob 19.30

Kraj: v gostilni HAFNER v Žvabeku

Vabi: SJG — Socialdemokratska mladina

Soprireditelj: Delovna skupnost „Avstrijske narodnosti v SPÖ“

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopa predsednik dr. Matevž Grilc, 9020 Celovec, 10.-Oktober-Str. 25/III.

Uredništvo: mag. Janko Kulmesch (glavni urednik), Silvo Kumer (2. glavni urednik), Franc Sadjak (urednik), Marjan Fera (fotograf), vsi: 9020 Celovec, 10.-Oktober-Str. 25/III, Karl Sadjak (oglasni oddelek).

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: Naš tednik, 10.-Oktober-Str. 25/III, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka 04 63 / 51 25 28. Telefaks: 0463/512528-22.

Dob - številka 1 na Koroškem

Puntigamer Aich/Dob je po zmagi v derbiju proti Hypo iz Celovca najboljša ekipa na Koroškem. Na sliki z leve: Micheu, Kitzinger, Opetnik, Wernisch, Mlakar, Matschek, trener Golob, Jerana

KOŠARKA

Zmaga in poraz za SAK

Mladinski košarkarji SAK (letnik 1976) so pričeli koroško mladisko prvenstvo z zmago in s porazom. Ekipa trenerja Toneta Pavliča je premagala Union s 53:52, proti BBC Wolfsberg pa je izgubila s 47:56.

Kader: Štefan in Marian Sienčnik, Marian Kargl, Daniel Gregorič, Miha Kranjc, Davorin Lempl, Simon Wein, Kristijan Hanžič, Marko Kordesch

Uspeh odbojkarjev Doba je bil že v pretekli sezoni senzacionalen, toda kar ekipa male vasi v bližini Pliberka trenutno povzroča, presega vsa, še tako tiha pričakovanja.

Dobljani, ki so se v pretekli sezoni povzpeli iz regionalne lige v najvišjo avstrijsko odbojgarsko ligo (le dve avstr. ekipi - Donaukraft Dunaj in Salzburg - tekmujeta v mednarodni superligi), so trenutno največje preseženje v tej ligi. Časopisi pišejo celo o "odbojgarskem čudežu" ...

Vendar recept uspehov ni posebna skrivnost, temveč enostavno zbrano in navdušeno delo ter prijateljstvo med igralci. Navdušenost in prijateljstvo pa se odbija tudi na navijače, ki predstavljajo za ekipo na tekmah podporo, katere v Avstriji ni deležen noben odbojgarski klub v tolikšni meri. Še posebej krepko (nad 200) so podpirali navijači svojo ekipo na koroškem derbiju med Hypo iz Celovca in Dobom. Derbi je dosegel visoko športno raven, kjer

so se konec koncev izkazali Dobljani kot duševno močnejša ekipa. Izredno razpoložen je bil tokrat legionar Bojan Mlakar, ki je odigral doslej najboljšo tekmo v majicah Doba. Derbi je bil izenačen, borben in do zadnje minute napet, kar je jasno razvidno iz rezultata. S to zmago so Dobljani najboljša odbojgarska ekipa na Koroškem, kar ekipo seveda še dodatno krepi.

V nedeljo tekmuje ekipa v Št. Pavlu proti Kagraru, dan navrh pa na Dunaju proti MÖMA, kjer je skorajda nemogoče točkovati. MÖMA sodi namreč med najboljše ekipe v Avstriji.

14. in 15. novembra pa je na programu 2. kolo avstrijskega pokala; nasprotnik Doba bo Aspern iz regionalne lige.

Hypo - Dob 2:3

(13:15, 15:10, 12:15, 15:13, 9:15)

Postava Puntigamer Aich/Dob:

B. Mlakar - G. Matschek - R. Fercher

M. Micheu - A. Jerana

H. Wernisch
(P. Trampusch)

(L. Opetnik, G. Kitzinger)

ZVEZNA LIGA

1. Gleisdorf	4	3	1	11:5	6
2. Sokol MÖMA	3	3	0	9:3	6
3. Aich/Dob	3	3	0	9:4	6
4. Amstetten	2	1	1	3:4	2
5. Enns	3	1	2	6:8	2
6. DTJ Dunaj	2	0	2	2:6	0
7. Hypo Celovec	3	0	3	4:9	0
8. Kagra	2	0	2	1:6	0

PODLIGA VZHOD, 12. KOLO

Goleador Kuess zadel 2-krat

ASV - Bilčovs 2:3 (1:2)

Bilčovs: Slapnig 4, Rajnovič 4, Partl 4, Schlemitz 3, Durnik 4, Ramusch 3 (60. Rauter 3), Schaunig 3, Kuess 5, Hobel 5, Fischer 4, Quantschnig 4 (86. Schellander 0)

Igrišče ASV: 180 gledalcev
Sodnik: Stauber (slab)
Strelici: Kuess (9., 23.), Quantschnig (57.) oz. Jury (30.), Hafner (63.)

Ekipa trenerja Hobla je serijo uspešnih tekmovalj na tujem nadaljevala tudi na srečanju s celovškim ASV. Že v 9. minuti je Kuess povedel z 1:0, četrte ure navrh pa celo z 2:0 (po izredno lepi podaji Fischerja). Nato so Bilčovščani nekoliko popustili, kar so domačini takoj izrabili za svoj prvi zadetek. V 2. polčasu so Celovčani sicer nekajkrat nevarno ogrožali bilčovška vrata, vendar več kot zadetek Hafnerja vratar Slapnig ni več dopustil. S to zmago so Bilčovščani že na 3. mestu na tabeli.

13. kolo: V tem kolu gostijo Bilčovščani ekipo iz Št. Andraža. Trener in igralec Hobel tokrat manjka, kljub temu upa na zmago svojih fantov.

Železna K. - Klopinj odpovedano

Tekma Železno Kaplo - Klopinj bo v ponedeljek, 26. oktobra. Že v soboto morajo Kapelčani v žitaro vas, kjer se obeta borbeno in izenačena tekma. Trener Fera: "Obe tekmi predstavljata derbi, kljub temu smo si zastavili visok cilj; namreč najmanj tri točke!"

PODLIGA VZHOD:

1. A. Borovlje	11	6	4	1	19:8	16
2. Mostič	12	6	3	3	19:17	15
3. Bilčovs	12	4	6	2	22:16	14
4. Klopinj	11	4	6	1	18:13	14
5. Pokrče	11	4	5	2	16:11	13
6. ASK	11	4	4	3	14:11	12
7. Žrelec	12	4	4	4	18:17	12
8. Vetrinj	11	3	6	2	14:14	12
9. Šmihel/L.	11	1	9	1	9:8	11
10. Žitara vas	12	3	4	5	9:11	10
11. Št. Andraž	11	2	4	5	11:15	8
12. Št. Lenart	12	2	4	6	10:16	8
13. ASV	12	3	2	7	16:26	8
14. Železna K.	11	2	3	6	16:28	7

13. kolo (24./25. oktober): Bilčovs - Št. Andraž, Žitara vas - Železna Kapla

1. RAZRED D, 12. KOLO

3 rdeči kartoni v Dobrli vasi

Dobrla vas - Št. Pavel 4:0 (2:0)

Dobrla vas: Hofstätter 4, Brezovnik 3, Velik 4, Širnik 4, Sturm 3, Herburger 3 (60. Schippel 3), Prosen 3 (70. Karel 0), Luschnig 4, Kuprivec 4, Appe 3, Marin 3

Dobrla vas: 200 gledalcev
Sodnik: Avar (dober)
Strelici: Širnik (19.), avtogol (27.), Kuprivec (58.), Velik (65.)

Gostje iz St. Pavla so upali na preseženje, v resnici pa so se komaj rešili pravega "debakla". Dobrolčani so bili razred boljši, kar je jasno razvidno iz rezultata. Nerazumljivo pa je bilo vedenje gostov, ki so proti koncu tekme klatili le še po nogav domačinov. Rezultat: 3 rdeči kartoni za Šentpavelčane ter huda poškodba Velika. Velik si je poškodoval ramo, tako da jeseni ne bo več igral.

13. kolo: V tem kolu je na sporedu derbi med Selani in Dobrlo vasjo; ker pa je trenutno stadion pod Koštovo pokrit s snegom, je derbi vprašljiv. Če pa bo tekma, je seveda Dobrla vas veliki favorit.

Tekme 12. kola Metlova - Sele, Smarjeta - Šmihel in Globasnica - Galicija so bile zaradi slabega vremena odpovedane. Ker so te tekme preložene na 26. oktober, bodo ekipe primorane tekmo dveh oz. treh dni odigrati zaporedoma dve prvenstveni tekmi.

1. RAZRED D:

1. Dobrla vas	12	10	1	1	45:17	21
2. Ruda	11	7	3	1	26:8	17
3. Št. Pavel	12	6	3	3	27:22	15
4. Grebinj	11	6	2	3	26:23	14
5. Šmarjeta	11	5	2	4	12:11	12
6. Globasnica	11	3	5	3	13:13	11
7. Šmihel	11	5	1	5	23:30	11
8. Metlova	11	3	4	4	20:20	10
9. Šteben/L.	11	4	2	5	20:23	10
10. Eitweg	11	4	1	6	20:18	9
11. Galicija	10	4	0	6	15:22	8
12. Sele	10	3	2	5	13:21	8
13. Frantschach	11	2	2	7	10:23	6
14. Labot	11	1	0	10	12:31	5

13. kolo (24./25. oktober): Sele - Dobrla vas, Šmihel - Metlova, Št. Pavel - Globasnica

Dr. Ivan Ramšak „zaprt“ za tri tekme

Oster protest SAK: V sezoni 1992/93 nobenih igralcev več za reprezentanco!

Neverjetno! Igralci kot Hahn (VSV) ali Wuntschek (Pliberk) dobijo po vrsti rdeče kartone in ne dobijo kazni. Igralci SAK pa so takoj „na vrsti“. Tega si SAK ne bo več dovolil in je kot protest na odločitev KFV odtegnil za celotno sezono vse igralce iz koroške reprezentance.

V tekmi proti Matreiu je igralec - trener dr. Ivan Ramšak dobil dva rumena kartona, kar po novih pravilih pomeni rdeči karton. Na seji kazenska odbora KFV so v takem primeru dali prvič za tak rdeči karton tudi kazen: 1 tekma pogojno za dr. Ramšaka! Drugi igralci v ligi so dobili za ta delikt maksimalno ukor (Rüge). Za brutalne prekrške, ki so jih sodniki kaznovali končno z rdečimi kartoni, npr. igralec VSV Hahn dvakrat ni dobil ničesar. Šele ta teden, ko je udaril po glavi igralca SAK Lippuscha je dobil dve tekmi kazni. „Če bi igralec SAK dobil 3 rdeče kartone v dveh mesecih, bi gotovo dobil kazen za 6 tekem,“ so prepričani pri SAK. Takšnega postopanja „penzionistov“ v kazenskem odboru imajo zdaj pri SAK dovolj. Kot odgovor na krivično postopanje KFV je SAK vsem igralcem SAK prepovedal sodelovanje v tekmah koroške amaterske reprezentance, v kateri trenutno igra kar pet igralcev SAK.

Dr. Ivan Ramšak pa bo premislil, ali bo še nadalje sodeloval kot predavatelj na trenerskih tečajih KFV.

Igralci SAK zadnjič v reprezentanci? Stoje z leve: A. Sadjak, Gritzner, Willitsch, Kovačič, Fischer, Schreiber; kleče: Galo, Blajs, Preschern, Kreuter, Rohseano (na sliki manjka H. Lippusch) slika: Kogelnik

Rezultat neresne igre SAK: le točka

VSV - SAK 2:2 (1:1)
 SAK: Preschern 3, Savič 4, Pappler 3, Galo 2 (56. Certov 4), A. Sadjak 3, Ramšak 4, Blajs 3, Hober 3 (65. Wieser 4), Lippusch 4, Gröss 3, Urschitz 3
 Stadion mesta Beljak: 600 gledalcev
 Sodnik: Fischer (povprečen)
 Strelci: Lippusch (15.), Gröss (86.) oz. Gilgenreiner (42.), Kudler (52.); Rdeči karton: Ramšak, Hahn (87.)

SAK je oddal tretjo točko v teku letošnjega prvenstva, in to kot po navadi proti Beljaku. SAK je pričel tekmo zelo zbrano ter v 15. minuti povedel z 1:0 (Lippusch). Nato pa so igralci SAK pustili (manjkala je borbenost) in domačini so vedno nevarneje ogrožali Preschernova vrata. Rezultat slabe in strani nekaterih igralcev deloma neresne igre, je bilo vodstvo domačinov z 2:1. Nato pa je pametna zamenjava co-trenerja Fere (Čertov in Wieser sta zamenjala Galo in Hoberja) mnogo pripomogla k boljši igri SAK. Kljub temu so morali številni navijači SAK čakati do 86. minute, ko je Hans Gröss silovito iz prostega strela poslal žogo v gol ter SAK tako rešil točko. Trener Ramšak o slabi predstavi svojih fantov: "Nekateri igralci so nasprotnika deloma podcenjevali!"

SAK - FC Št. Vid
 V nedeljo, 25. 10. 1992, ob 14. uri v Annabichlu!

Internorm
 Fenster zur Welt
 Fa. HASCHEJ - Dobrla vas

KOROŠKA LIGA

1. SAK	13	10	3	0	32:8	23
2. Wietersdorf	13	7	3	3	23:19	17
3. A. Wolfsberg	13	6	3	4	21:11	15
4. Breže	13	6	3	4	22:17	15
5. Treibach	13	4	7	2	14:10	15
6. Trg/Feldk.	13	6	2	5	18:10	14
7. VSV	13	5	4	4	16:19	14
8. WAC	13	4	5	4	17:11	13
9. Lienz	12	5	3	4	17:15	13
10. Velikovec	13	5	3	5	18:24	13
11. Pliberk	13	4	4	5	15:15	12
12. Matrei	13	3	5	5	18:20	11
13. Wernberg	13	4	2	7	19:27	10
14. Št. Vid	13	3	2	8	6:21	8
15. A. Celovec	13	3	1	9	10:20	7
16. Mölltal	12	1	4	7	11:29	6

14. kolo (24./25. oktober): SAK - Št. Vid, Trg - Breže, Lienz - WAC, Velikovec - VSV, Wernberg - Mölltal, Wietersdorf - A. Celovec, A. Wolfsberg - Matrei, Treibach - Pliberk

Pet igralcev SAK v koroški reprezentanci

Koroška amaterska reprezentanca je pretekli tork v celovškem stadionu podlegla Štajerski z 0:2. V ekipi koroške reprezentance je igralo kar pet igralcev SAK (Preschern, A. Sadjak, Blajs, Galo in Lippusch), ki pa tudi niso mogli preprečiti poraza. Korošci so bili nasprotniku na igrišču sicer enakovredni, vendar je ekipi manjkal nevaren napadalec. Sredinski napadalec SAK Lippusch, ki je prišel v 60. minuti na igrišče, je tik pred koncem po lepem prodoru zadell vratnico. To je bila najboljša in edina lepa priložnost domačinov. Štajerska je zasluženo zmagala, kajti ekipa je igrala taktično in tehnično zrelejši nogomet.

Koroška - Štajerska 0:2 (0:1)
 Koroška: Preschern, Gritzner, Kovačič, Schreiber, A. Sadjak, Blajs, Galo (57. Gilgenreiner), Fischer, Kreuter, Willitsch (60. Lippusch), Rohseano

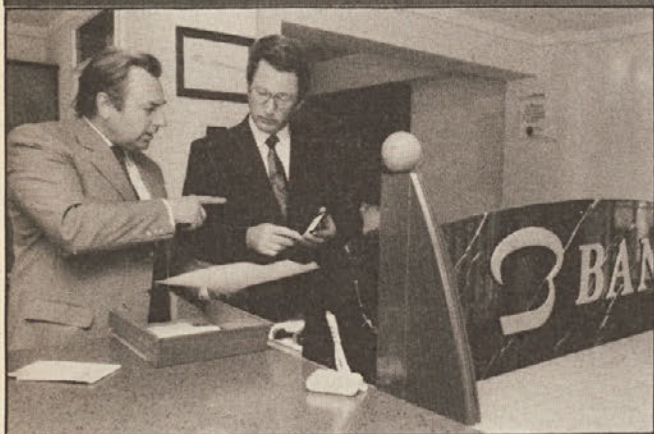
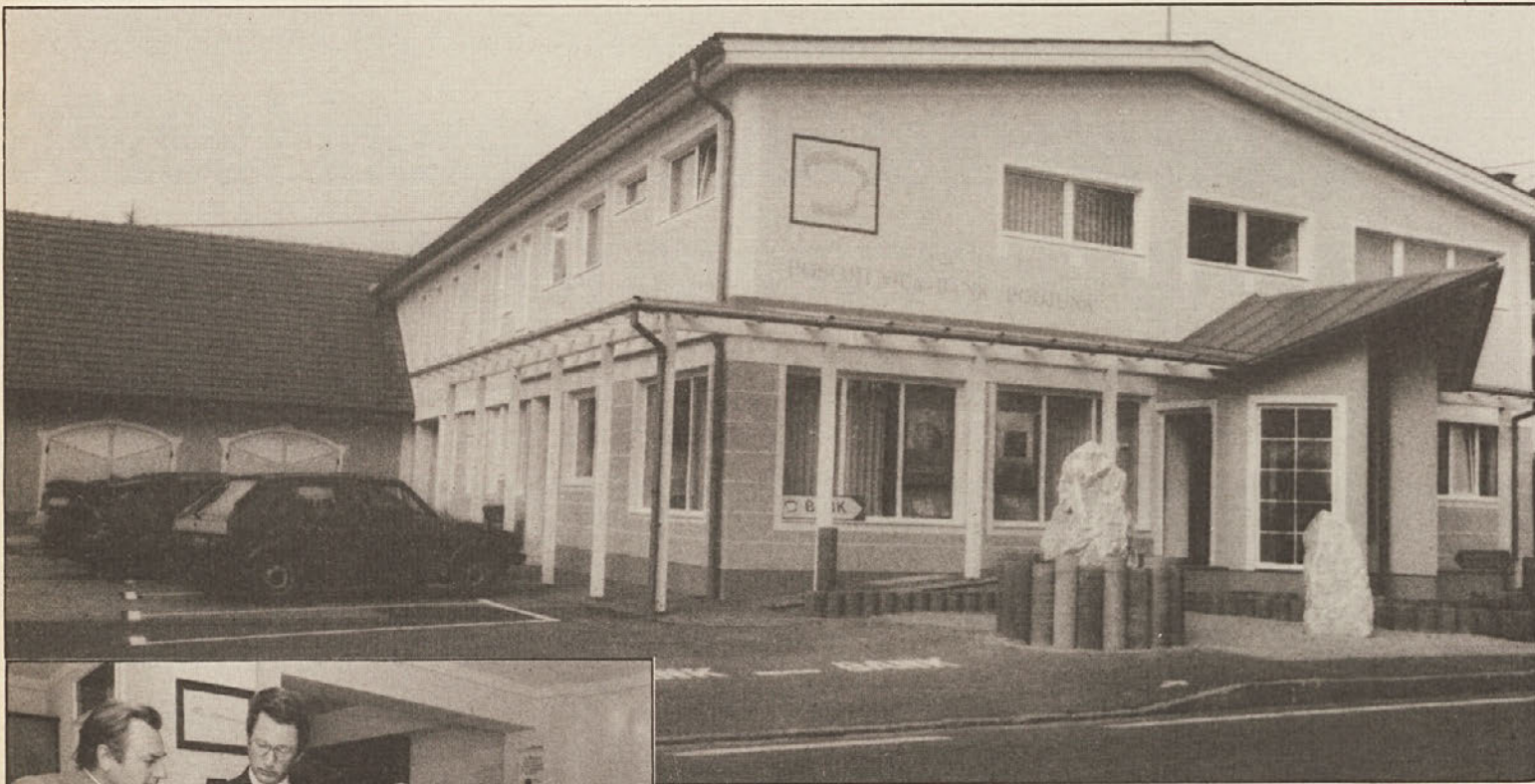
Zahteva SAK: „Te penzioniste je treba odpoklicati!“

Kazenski odbor KFV sestavljajo naslednje osebe:
 dr. Wilhelm Hintermann, Franz Zolle, Franz Haimburger, Harald Mayr, Gottfried Treun in dr. Josef Weinländer. Ali poznate koga od teh „osebnosti?“ SAK zastopa mnenje, da ti gospodje nimajo veliko opravka z nogometom, oz. ga nikoli niso imeli. Kljub temu odločajo o pomembnih vprašanjih, čeprav niso kompetentni. Zato je treba te „laike“ čimprej odpoklicati, da ne bodo naredili koroškemu nogometu še več škode.

Rezultati naraščaja SAK:

SAK U 16 - Bistrica v R. 11:1
 N. Lippusch 4, S. Müller 3, Mandl 2, Oraže, M. Nachbar, Ch. Wrolich
SAK U 14 - Št. Vid 0:3
SAK U 10 - Dobrla vas 3:2
 Visotschnig 2, I. Müller

Odprtje novih prostorov Posojilnice v Sinči vasi

Individualni in strokovni nasveti zagotavljajo zadovoljstvo strank

V zadnjem letu pa se je odbor odločil za obnovo poslopnja, ki je bilo v takem stanju, da poslovanje v njem ne bi bilo več možno. Tako je Posojilnica-Podjuna investirala v sanacijo starega poslopnja približno 2,5 milijona šilingov in v njem uredila sodobne bančne prostore. Nadalje pa so v tej hiši tudi prostori za pisarne in prodajalne, katere bo dala Posojilnica v najem.

Hranilnica in Posojilnica v Sinči vasi je bila ustanovljena leta 1890. Že od vsega začetka pa je ustanovljen spremljala protiakcija nemškega uradništva. Dolgoletni predsednik Posojilnice Janez Šumah je dal leta 1899 na voljo Gospodarski zadrugi v Sinči vasi tudi zemljišče za postavitev zadružnega skladišča. Tako se je Posojilnica začela dobro razvijati. Leta 1902 je imela 760 članov, leta 1912 pa 701. Konkurenčna nemška kreditna zadruga je imela leta 1900 eno tretjino slovenskega prometa, vendar se je razmerje začelo spreminjati na škodo Slovencev.

V zavesti, da se mora banka čimbolj približati ljudem, se je odbor Posojilnice-Podjuna odločil, da je po dolgih letih spet začela delovati podružnica v Sinči vasi.

Vsekakor je bilo za sinčevaško Posojilnico pomembno, da je podpirala slovenske ustanove iz dobička kreditne zadruge. Kot velikovška je tudi sinčevaška s postavitvijo Narodnega in Kulturnega doma v Dobrli vasi nudila osnovne pogoje delovanja na kulturnem področju.

Leta 1912 je bila Posojilnica v Dobrli vasi druga najmočnejša slovenska Posojilnica na Koroškem.

Hranilnica in Posojilnica v Sinči vasi s sedežem v Dobrli vasi je občasno podpirala tudi revne slovenske dijake in študente in namenjala del svojega dobička med drugim društvu „Učiteljski dom“ v Celovcu in dijaškemu domu v Velikovcu. Iz novejšega časa pa velja omeniti podporo raznim slovenskim društvom, posebno pa še preureditvi dvorane ter seje sobe v Kulturnem domu.

Velike zasluge za ustanovitev

„Hranilnice in posojilnice v Sinči vasi“ ima Janez Šumah, kmet iz Sinče vasi. Kot župan dobrolske občine in pobudnik kulturnega dela v tej občini je vse svoje sile posvetil izboljšanju gospodarskih in kulturnih razmer svojih slovenskih rojakov, kot dobrolski župan pa je deloval v korist vseh občanov.

To njegovo požrtvovalno in pomembno delo želijo danes nadaljevati prizadevni slovenski podjuni gospodarstveniki. Z vzajemnim sodelovanjem vseh Posojilnic je v Sinči vasi danes nastala zopet sodobna banka, ki se uspešno uveljavlja v vse bolj živahnem denarnem gospodarstvu in ob konkurenci številnih drugih bank. Podjunska Posojilnica, v katero je vključena tudi sinčevaška, stoji na zdravih temeljih. Njen predsednik Tinej Wastl pravi, da je eden izmed razlogov za njeno trdnost gotovo v

tem, da so njihovi predniki vedno gospodarili tako, da so shajali z lastnimi sredstvi in se niso zanašali na pomoč z nobene strani.

Za sanacijo starega zadružnega poslopnja v Sinči vasi se je dolga leta zelo zavzemal rajni dolgoletni predsednik Štefan Sienčnik, ki je bil vedno mnenja, da se mora banka približati ljudem. Današnji predsednik Tinej Wastl je prepričan, da bo promet v sodobno urejenih bančnih prostorih Posojilnice v Sinči vasi v prihodnjih letih tako narasel, da se bo ta ustanova lahko sama vzdrževala.

Od leta 1984 naprej je bila Posojilnica odprta poldnevno. Na željo strank pa se je podjunska Posojilnica odločila, da bodo tudi v Sinči vasi poslovali celodnevno. Vodja sinčevaške podružnice Mihi Hanscho pravi, da je v tem času uspelo dvigniti promet za 50 do 60 %. Zadoljen pa je Hanscho tudi s trenutnim razvojem Posojilnice. 280 domačih strank in številni tujci imajo tu svoj tekoči račun, zadovoljiv pa je tudi razvoj na področju hranilnih vlog, saj ima tu 1375 strank svoje hranilne vloge, ki skupno znašajo blizu 16 milijonov šilingov. Načelo Mihija Hanscha je, da je potrebno strankam pokazati čut za odgovornost, poštenost ter da jim je treba dati strokovni nasvet in dobro informacijo. Potrebno pa je tudi iskati času primerne rešitve in strankam nuditi popoln servis. Mihi Hanscho zato individualno svetuje vsakomur, ki želi bančno uslugo, in si s svojim strokovnim znanjem prizadeva, da bi bila stranka kar se da zadovoljna.

Heidi Stingle

ZADRUGA-MARKET

9135 ŽELEZNA KAPLA / EISENKAPPEL 333
Telefon (04238) 217, FAX 8146

Poslovalnici/Filialen:

9141 Dobrla vas/Eberndorf, 9142 Globasnica/Globasnitz

Ihr Baustoffmarkt/Trgovina z gradbenim materialom

Zasteklilo je podjetje

-glas-
struckl die facette

DOBRLA VAS—CELOVEC

Vaš partner
za zastek-
ljevanje na
južnem
Koroškem

**EWALD
PISCHOUNIG**
Malermeister

9141 Eberndorf, Hart 5 a

Telefon oder Fax: 0 42 36 / 30 52

Autotelefon: 06 63 / 84 32 78

METALLBAU — SCHLOSSEREI

Hans Grabner

Nord 106, Telefon (04232) 8186

9125 Kühnsdorf

**Das Bad.
Die Heizung.**

**Wir
planen
+ bauen**

V TRENDU:

Kurilne naprave, ki varčujejo energijo

KOMPLETNI SISTEM:

Nova kopalnica po Vaših individualnih željah

VAŠ STROKOVNJAK:

WERNER FINDENIG

9125 Mittlern/Metlova, Telefon (04232) 6222

FRIEDRICH SCHICHER
BAUMEISTER

HOCH-, TIEF-, STAHLBETONBAU
SAMT ALLEN PLANUNGS- UND BERECHNUNGSARBEITEN

9125 KÜHNSDORF — TELEFON (0 42 32) 81 73
TELEFAX (0 42 32) 81 73 15
9125 KOHLSDORF BAUHOF — TEL. (0 42 32) 82 39

*Die Planung und Bauausführung
erfolgte durch das bewehrte
ortsansässige Bauunternehmen.*

**POSOJILNICA-BANK PODJUNA
KREDITBANK JAUNTAL**

A-9141 Eberndorf/Dobrla vas, Bleiburger Str. 6, Tel. 04236/2076

POSLOVALNICE:

**Velikovec
Škocijan
Sinča vas
Št. Primož**

PRIBERNIG

DACHSYSTEME

Ges.m.b.H.

IHR FACHBETRIEB FÜR:

- Dachdeckungsunternehmen
- Spenglerarbeiten
- Reparaturen
- Flachdachisolierungen
- Nahtlose Dachrinnen
- Dachbegrünungen

**St. Martin 8
9113 Ruden**

**Telefon:
04232/3581**

VAŠ STROKOVNJAK ZA:

- Strešne kritine
- Kleparska dela
- Popravila
- Izolacije položnih streh
- Brezšivne žlebove
- Ozelenjevanje streh

Vedno znova, vedno znova...
Immer wieder...

Teden varčevanja 1992

*Naša
koroška
banka*

*Unsere
Kärntner
Bank*

**POSOJILNICA-BANK
ZVEZA-BANK**